

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KAZIMIERZ BISKUPI
NA LATA 2012-2015
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Luty 2013 r.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KAZIMIERZ BISKUPI NA LATA 2012-2015
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

opracowany przez:

Eko-Efekt Sp. z o.o.
02-679 Warszawa
ul. Modzelewskiego 58A lok. 89
tel. 0-22 853 11 93 / 853 82 12
fax. 0-22 852 03 54
e-mail: biuro@ekoefekt.pl

Autor opracowania:
inż. Elżbieta Wójcik

Zamawiający:

Gmina Kazimierz Biskupi
Plac Wolności 1
62 - 530 Kazimierz Biskupi

SPIS TREŚCI:

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
1.1. WPROWADZENIE.....	6
1.2. PODSTAWA OPRACOWANIA.....	6
1.3. CEL OPRACOWANIA	6
2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
3. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	9
4. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE.....	12
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA GMINY KAZIMIERZ BISKUPI ORAZ POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU WYBORU WARIANTU ZEROWEGO (BRAKU REALIZACJI).	13
5.1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA GMINY	13
5.2. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY KAZIMIERZ BISKUPI I UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE W ASPEKcie OBOWIĄZUJĄCYCH PROGRAMÓW I PRZEPISÓW PRAWA.....	21
5.2.1. Jakość powietrza (PA), potencjalne możliwości ograniczenia emisji gazów do powietrza poprzez rozwój OZE	21
5.2.2. Wody powierzchniowe i podziemne (W), zagrożenia jakości wód, jakość wód powierzchniowych, jakość wód podziemnych	29
5.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU WYBORU WARIANTU ZEROWEGO (BRAKU REALIZACJI)	53
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	55
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.....	56
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	58
8.1. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA OCHRONY ŚRODOWISKA NA POZIOMIE KRAJOWYM	58
8.2. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA OCHRONY ŚRODOWISKA NA POZIOMIE REGIONALNYM.....	67
8.3. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA OCHRONY ŚRODOWISKA NA POZIOMIE LOKALNYM	72
9. IDENTYFIKACJA I OCENA POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZABYTKI ZADAŃ UJĘTYCH W PROJEKCIE DOKUMENTU	74
10. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE, OGRANICZAJĄCE LUB ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000	92

11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE PROGRAMU...	96
12. STRESZCZENIE	97

SPIS TABEL:

Tabela 3.1. Wskaźniki monitorowania realizacji Aktualizacji Programu ochrony środowiska na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019 dla gminy Kazimierz Biskupi	9
Tabela 5.1. Liczba mieszkańców gminy	15
Tabela 5.2. Dane demograficzne gminy Kazimierz Biskupi w latach 2009-2011	15
Tabela 5.3. Wykaz miejscowości na terenie Kazimierza Biskupiego wraz z podaną liczbą mieszkańców na koniec 2011 r.	15
Tabela 5.4. Sposób użytkowania gruntów na terenie gminy Kazimierz Biskupi	16
Tabela 5.5. Ilość gospodarstw w gminie Kazimierz Biskupi z podziałem na różne wielkości	16
Tabela 5.6. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Kazimierz Biskupi	17
Tabela 5.7. Powierzchnia zajmowana przez tereny zielone w gminie Kazimierz Biskupi	17
Tabela 5.9. Parametry sieci kanalizacyjnej oraz ilości odprowadzanych ścieków z gminy Kazimierz Biskupi w latach 2008-2011	21
Tabela 5.10. Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w gminie Kazimierz Biskupi w latach 2009-2011	21
Tabela 5.11. Powierzchnia zajmowana przez tereny zielone w gminie Kazimierz Biskupi	41
Tabela 5.14. Wykaz powierzchni gruntów ornych Gminy Kazimierz Biskupi z oznaczeniem konturu klasyfikacyjnego w latach 2008-2011	52
Tabela 8.1. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... z Polityką Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.....	60
Tabela 8.2. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... z Narodową Strategią Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015).....	62
Tabela 8.3. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... ze Strategicznymi Ramami Odniesienia dla Polski 2007-2013	65
Tabela 8.4. Powiązanie priorytetów ekologicznych określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019 z celami określonymi w Programie... ..	68
Tabela 8.5. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... z Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013	71
Tabela 8.6. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... ze Strategią Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi.....	73
Tabela 9.1. Matryca wpływów zagadnień zawartych w „Programie ochrony środowiska gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” na poszczególne komponenty środowiska (działania krótkookresowe)	75
Tabela 10.1. Inwestycje, które na obecnym etapie można uznać za wymagające lub mogące wymagać raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.....	93

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 5.1. Mapa województwa wielkopolskiego	13
Rysunek 5.2. Mapa powiatu konińskiego	14
Rysunek 5.3. Obszar gminy Kazimierz Biskupi.....	14
Rysunek 5.4. Lokalizacja Gminy Kazimierz Biskupi na tle najbliższych obszarów chronionych	18

WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW:

B(a)P – benzo(a)piren
BAT – najlepsza dostępna technika/technologia, (z ang. *Best Available Technique*)
BDL – bank danych lokalnych
BOŚ – Bank Ochrony Środowiska
c.o. – centralne ogrzewanie
CO – tlenek węgla
CO₂ – dwutlenek węgla
c.w.u. – ciepła woda użytkowa
EE – edukacja ekologiczna
GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GIS – System Informacji Geograficznej, (z ang. *Geographic Information System*)
GL – jakość gleb
GO – gospodarka odpadami
GPZON – Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych
GUS – Główny Urząd Statystyczny
H – klimat akustyczny
IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
IOŚ – Instytut Ochrony Środowiska
IUNG – Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa
JCW – jednolite części wód
KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
kWh – kilowatogodzina
Mg – megagram (milion gram, tona)
MPZP – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
MŚ – Ministerstwo Środowiska
MW – megawat
MWh – megawatogodzina
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ng – nanogram, (miliardowa część grama)
NO_x – tlenki azotu
NO₂ – dwutlenek azotu
NSS – Narodowa Strategia Spójności
OP – zasoby przyrodnicze
OSO - obszary specjalnej ochrony ptaków
OZE – odnawialne źródła energii
OZW - obszary mające znaczenie dla Wspólnoty
O₃ – ozon
PA – powietrze atmosferyczne
PAP – zapobieganie poważnym awariom
Pb – ołów
PD – poziom dopuszczalny
PEM – pola elektromagnetyczne
PEP – Polityka Ekologiczna Państwa

PGK – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej

PGO – Plan gospodarki odpadami

PM – pył drobny, (z ang. *Particulate Matter*)

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POP – Program ochrony powietrza

POŚ – Program ochrony środowiska

Poś – ustawa Prawo ochrony środowiska

Program – „Program Ochrony Środowiska Gminy Kazimierz na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019”

Program Wojewódzki – „Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2015”

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

RM – Rada Ministrów

WRPO – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SM – kopaliny

SOO - specjalne obszary ochrony siedlisk

SO₂ – dwutlenek siarki

T – turystyka

UE – Unia Europejska

UG – Urząd Gminy w Kazimierzu Biskupim

W – wody powierzchniowe i podziemne

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WPGO – Wojewódzki plan gospodarki odpadami

WPI – Wieloletni Plan Inwestycyjny

WPOŚ – Wojewódzki program ochrony środowiska

WSSE – Wojewódzka Stacja Sanitaro – Epidemiologiczna

µg – mikrogram, (milionowa część grama)

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Wprowadzenie

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko *Programu ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 (Programu)* określa i ocenia między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń dokumentu na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki dla stanu środowiska, które mogą wynikać ze zmian istniejącego przeznaczenia lub wykorzystywania terenów wskutek realizacji ustaleń *Programu*.

Ustala się, iż *Prognoza...* powinna obejmować obszar gminy Kazimierz Biskupi wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń *Programu* ...

1.2. Podstawa opracowania

Podstawą prawną wykonania *Prognozy* jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) - art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2.

1.3. Cel opracowania

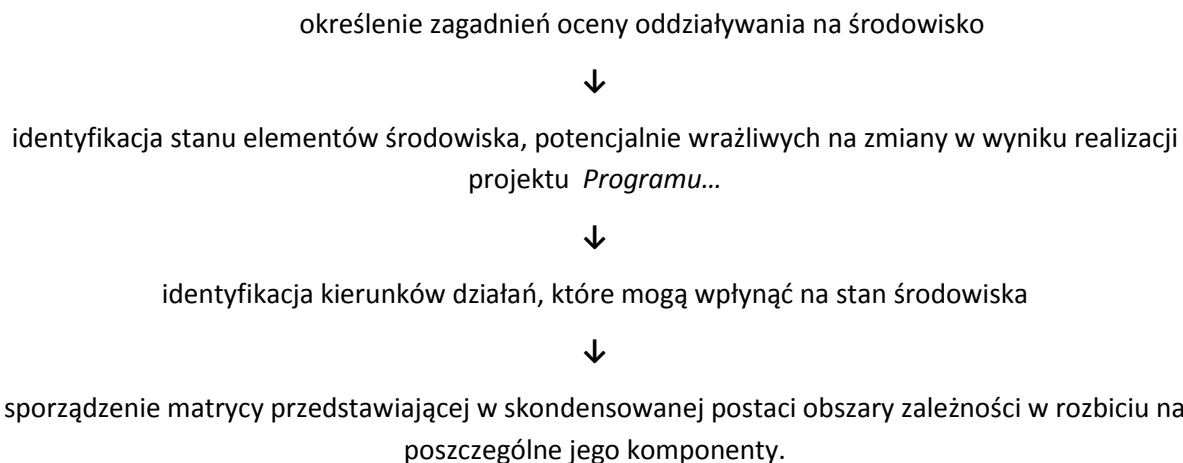
Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zakres oraz tempo realizacji zadań i działań, sprecyzowanych w treści „*Programu ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019*”.

2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Procedura tworzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko powinna być równoległa do realizacji dokumentu podstawowego. W myśl tej zasady, prognoza oddziaływania na środowisko realizowana była równoległe z opracowywaniem aktualizacji *Programu...* dla Gminy Kazimierz Biskupi.

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). W niniejszym dokumencie dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi. W przypadku zapisów *Programu...* zastosowano jakościową analizę macierzową.

Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono według następującego schematu:

Zakres *Prognozy...* wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). W związku z tym prognoza:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, (tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.),
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Wdrażanie w życie rozwiązań przewidzianych w *Programie...* wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Monitorowanie to winno stać się stałym zadaniem zespołu odpowiedzialnego za nadzorowanie wdrażania ww. dokumentu.

Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń *Programu...*, a także określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem, w tym gospodarką odpadami, planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów na rynku odpadów, a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Projekt *Programu...* określa zasady oceny celów i zadań oraz monitorowania efektów ich realizacji. W dokumencie tym zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku. Dla wskaźników określono także źródło pozyskiwania danych do weryfikacji, co znacznie ułatwi ich uzyskanie. Ocena realizacji ww. dokumentu na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie co dwa lata, w ramach raportów z wykonania programu ochrony środowiska.

Ocena realizacji programu ochrony środowiska przeprowadzona będzie na podstawie poniższych wskaźników monitorowania programu ochrony środowiska:

Tabela 3.1. Wskaźniki monitorowania realizacji Aktualizacji Programu ochrony środowiska na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019 dla gminy Kazimierz Biskupi

Wskaźniki
Liczba ludności ogółem (os.)
Powierzchnia (ha)
Gęstość zaludnienia (os./km ²)
Odsetek ludności (%) w wieku: przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym
Przyrost naturalny ludności (‰)
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca (zł)
Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca (zł)
Wydatki inwestycyjne budżetu gminy na 1 mieszkańca (zł)
Udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach budżetu gminy (%)
Liczba projektów współfinansowanych środkami UE

Wielkość środków finansowych pozyskanych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (zł)
Długość nowo wybudowanej sieci wodociągowej (m)
Długość nowo wybudowanej sieci kanalizacji, w tym sanitarnej i deszczowej (m)
Korzystający w % ogółu ludności - z wodociągu
Korzystający w % ogółu ludności - z kanalizacji
Korzystający w % ogółu ludności - z gazu
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków (os.)
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych (szt.)
Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne, w tym: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienka, centralne ogrzewanie, gaz z sieci (szt.)
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (dam ³), w tym: ogółem, przemysł, eksploatacja sieci wodociągowej, gospodarstwa domowe
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca (m ³)
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca (kWh)
Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca (m ³)
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych w mieście (MWh)
Obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, Natura 2000 (ha)
Pomniki przyrody (szt.)
Odsetek terenów zieleni, w tym lasów w ogólnej powierzchni gminy (%)
Liczba „dzikich” wysypisk śmieci zinwentaryzowanych i zlikwidowanych (szt.)
Odpady komunalne zebrane ogółem (Mg)
Odpady komunalne z gospodarstw domowych (Mg)
Odsetek odpadów komunalnych poddanych segregacji i odzyskiwaniu surowców wtórnych (%)
Liczba mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych (os.)
Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych (%)
Odsetek mieszkańców gminy objętych selektywną zbiórką odpadów komunalnych (%)
Osady ściekowe, w tym: wytwarzane ogółem, stosowane w rolnictwie, składowane, przekształcone termicznie (Mg)
Odsetek długości dróg gminnych o nawierzchni twardej do ogólnej długości dróg gminnych (%)
Odsetek dróg gminnych poddanych modernizacji, do ogółu dróg tego wymagających (%)
Odsetek dróg powiatowych poddanych modernizacji do ogółu dróg tego wymagających (%)
Natężenie ruchu pojazdów na drogach tranzytowych przebiegających przez miasto (pojazdów/dobę)
Natężenie hałasu generowanego przez ruch kołowy na drogach tranzytowych przebiegających przez miasto (dB)
Jakość wód podziemnych (klasa)

Jakość wód powierzchniowych, stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny (klasa)
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych - ogółem (Mg/rok)
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych - ogółem bez CO ₂ (Mg/rok)
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych (Mg/rok)
Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (klasa) dla: SO ₂ , NO ₂ , PM _{2,5} , PM ₁₀
Poziom pól elektromagnetycznych (V/m)
Długość ścieżek rowerowych, w tym nowo wybudowanych (m)
Wydatki inwestycyjne na zadania z zakresu ochrony środowiska (mln zł)
Zdarzenia o znamionach poważnej awarii (liczba zdarzeń)

Źródło: Oprac. na podst. WPOŚ, PEP, KPGO, KPOŚK, WIOŚ, GUS.

Ocena realizacji programu ochrony środowiska przeprowadzona będzie na podstawie danych z następujących źródeł informacji:

1. Główny Urząd Statystyczny (GUS) dane statystyczne w zakresie ochrony środowiska i gospodarki komunalnej,
2. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ), informacje o stanie środowiska na terenie gminy/powiatu,
3. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (dane z baz: wojewódzki system odpadowy WSO, opłat za wprowadzanie zanieczyszczeń do środowiska),
4. Urząd Gminy Kazimierz Biskupi (UG).

4. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE

Wdrożenie ustaleń projektu *Programu...* nie wywoła negatywnych oddziaływań transgranicznych. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach *Programu...* ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja *Programu...* nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Lokalizacja planowanych do budowy obiektów gospodarowania odpadami jest na tyle oddalona od granicy Państwa, że wskazane w Prognozie ewentualne skutki ich funkcjonowania będą się ograniczać do jego terenu. Oddziaływanie takie może ewentualnie wystąpić w przypadku transgranicznego przemieszczania odpadów. Jednak na każdy międzynarodowy obrót odpadami, potrzebne jest zezwolenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz spełnienie szeregu innych wymagań prawnych, które zmniejszą ewentualne wystąpienie negatywnych skutków takiego przemieszczania.

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA GMINY KAZIMIERZ BISKUPI ORAZ POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU WYBORU WARIANTU ZEROWEGO (BRAKU REALIZACJI)

5.1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA GMINY

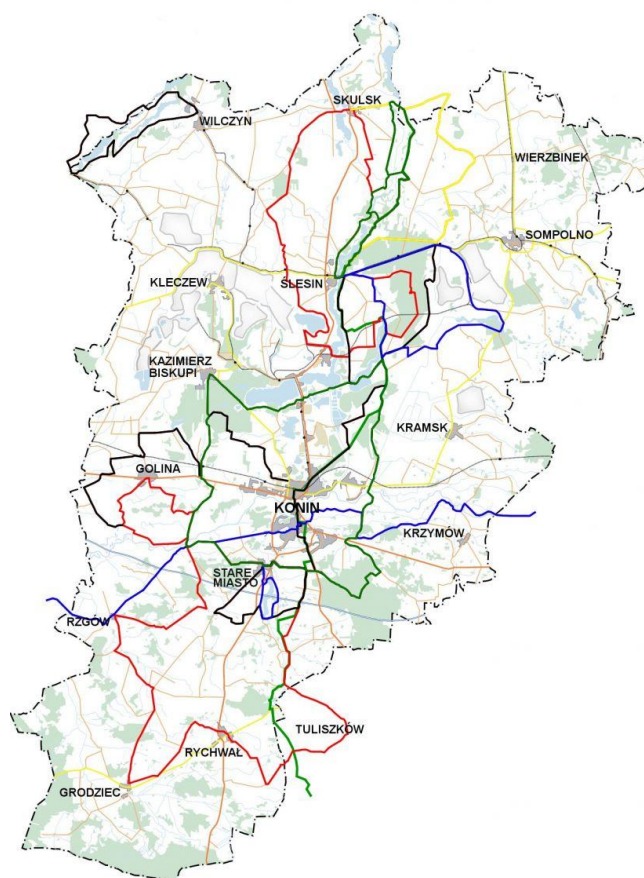
Położenie geograficzne

Gmina wiejska Kazimierz Biskupi leży we wschodniej części województwa wielkopolskiego, przy zachodniej granicy powiatu konińskiego. Graniczy:

- od północy – z gminami: miejsko – wiejską Kleczew (powiat koniński),
- od północnego wschodu – z gminą miejsko – wiejską Ślesin (powiat koniński),
- od wschodu – z miastem Konin (powiat koniński),
- od południa – z gminą miejsko – wiejską Golina (powiat koniński),
- od zachodu – z gminą wiejską Sępca (powiat słupecki),
- od północnego zachodu - z gminą wiejską Ostrowite (powiat słupecki).

Rysunek 5.1. Mapa województwa wielkopolskiego

Rysunek 5.2. Mapa powiatu konińskiego

Rysunek 5.3. Obszar gminy Kazimierz Biskupi

Powierzchnia Gminy wynosi 10 765 ha (ok. 108 km²) a liczba jej mieszkańców – 11 229 osoby (stan na 30.06.2012 r.). Gęstość zaludnienia wynosi 104 os./km². Siedzibą władz gminy jest miejscowość

Kazimierz Biskupi położona w odległości ok. 11 km na północny-zachód od centrum miasta Konina. Na terenie gminy jest 18 sołectw i 41 miejscowości.

Tabela 5.1. Liczba mieszkańców gminy

Wyszczególnienie	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok (za I pół roku czyli na dzień 30.06.2012r.)
Gmina Kazimierz Biskupi	10 992	11 116	11 208	11 229

Źródło: na podstawie danych z Urzędu Gminy

Tabela 5.2. Dane demograficzne gminy Kazimierz Biskupi w latach 2009-2011

Lata	Jm.	2009	2010	2011
Ludność	os.	10 983	11040	11 145
kobiety	os.	5 478	5502	5 539
mężczyźni	os.	5 505	5 538	5 606
Ludność w wieku:				
przedprodukcyjnym	os.	1 914	1 854	1 851
produkcyjnym	os.	7 716	7 808	7 852
poprodukcyjnym	os.	1 353	1 378	1 442

Źródło: Dane GUS, 2012 r. (os.- osoba)

Według danych GUS w 2011 roku na terenie gminy Kazimierz Biskupi, zarejestrowano 673 osoby jako bezrobotne (w tym 319 mężczyzn i 354 kobiety).

Tabela 5.3. Wykaz miejscowości na terenie Kazimierza Biskupiego wraz z podaną liczbą mieszkańców na koniec 2011 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Anielewo	58	22.	Kozarzew	231
2.	Bielawy	364	23.	Kozarzewek	155
3.	Bieniszew Gajówka	3	24.	Ludwików	48
4.	Bieniszew Klasztor	7	25.	Marantów	4
5.	Bochlewo Drugie	62	26.	Mokra	2
6.	Bochlewo Pierwsze	65	27.	Nieświastów	560
7.	Borowe	4	28.	Olesin	31
8.	Cząstków	152	29.	Olszowe	15
9.	Daninów	123	30.	Posada	1922
10.	Dębówka	35	31.	Radwaniec	114
11.	Dobrosołowo	432	32.	Smuczyn	11
12.	Dobrosołowo Pierwsze	80	33.	Sokółki	117
13.	Dobrosołowo Drugie	37	34.	Stefanowo	3
14.	Dobrosołowo Trzecie	64	35.	Tokarki	102
15.	Józwin	168	36.	Tokarki Pierwsze	117
16.	Kamienica	307	37.	Tokarki Drugie	46
17.	Kamienica Majątek	8	38.	Warznia	26
18.	Kazimierz Biskupi	4178	39.	Wieruszew	335
19.	Komorowo	81	40.	Wierzchy	25
20.	Komorowo Kolonia	64	41.	Władimirów	356
21	Wygoda	8	42.	Wola Łaszczowa	301
			43.	Bochlewo	0

* Źródło: na podstawie danych z Urzędu Gminy

Użytkowanie gruntów, ochrona przyrody

Dane dotyczące użytkowania gruntów na terenie gminy Kazimierz Biskupi przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5.4. Sposób użytkowania gruntów na terenie gminy Kazimierz Biskupi

Forma użytkowania	2009		2010		2011	
	Ogółem ha	Ogółem %	Ogółem ha	Ogółem %	Ogółem ha	Ogółem %
Użytki rolne	5 565,8197	51,72%	5 562,4082	51,69%	5 582,957	51,88%
<i>Grunty orne</i>	4 970,3041	46,18%	4 967,6279	46,16%	5 002,2969	46,48%
<i>Sady</i>	48,8429	0,45%	49,1301	0,46%	49,2014	0,46%
<i>Łąki</i>	201,7905	1,88%	201,7798	1,88%	190,4239	1,77%
<i>Pastwiska</i>	344,8822	3,2%	343,8704	3,19%	341,0348	3,17%
<i>Grunty rolne zabudowane</i>	-	-	-	-	-	-
Grunty pod lasami	3 380,096	31,40%	3 398,3744	31,58%	3422,0938	31,80%
<i>Lasy i grunty leśne</i>	3 056,2108	28,40%	3 074,3940	28,57%	3083,3740	28,65%
<i>Grunty zadrzewione i zalesione</i>	323,8852	3,0%	323,9804	3,01%	338,7198	3,15%
Grunty pod wodami	379,3873	3,52%	379,1756	3,52%	379,7649	3,53%
<i>Wody stojące</i>	91,2432	0,84%	91,3015	0,85%	91,6483	0,85%
<i>Wody płynące</i>	201,4935	1,87%	201,4935	1,87%	216,4098	2,01%
<i>Rowy</i>	83,7002	0,77%	83,4302	0,77%	68,7564	0,64%
<i>Stawy</i>	2,9504	0,03%	2,9504	0,03%	2,9504	0,03%
Użytki kopalniane	98,7674	0,91%	83,9203	0,78%	84,2771	0,78%
Tereny komunikacyjne	315,8691	2,93%	315,804	2,94%	314,2436	2,91%
<i>drogi</i>	234,3034	2,17%	234,2383	2,18%	234,1579	2,17%
<i>koleje i inne</i>	81,5657	0,76%	81,5657	0,76%	80, 857	0,74%
Tereny zabudowane, zurbanizowane i inne	492,1139	4,57%	497,558	4,62%	501,1555	4,66%
<i>Mieszkalniowe, przemysłowe i inne zabudowania</i>	484,0321	4,49%	489,4553	4,54%	493,0374	4,58%
<i>Niezabudowane</i>	2,0323	0,02%	2,0533	0,02%	2,0687	0,02%
<i>Zielone i rekreacyjne</i>	6,0494	0,06%	6,0494	0,06%	6,0494	0,06%
Tereny różne	245,9594	2,28%	240,6543	2,23%	193,6617	1,8%
Nieużytki	282,8146	2,63%	282,7746	2,63%	282,9251	2,63%

Źródło: dane Urzędu Gminy

Dominującym typem zabudowy w gminie, jest zabudowa jednorodzinna ok. 97%. Zabudowa wielorodzinna zajmuje ok. 3% powierzchni obszaru gminy Kazimierz Biskupi. Ilość gospodarstw w gminie z podziałem na różne wielkości przedstawia tabela poniżej.

Tabela 5.5. Ilość gospodarstw w gminie Kazimierz Biskupi z podziałem na różne wielkości

ILOŚĆ gospodarstw w szt.	Powierzchnia gospodarstwa w ha						OGÓŁEM
	do 2	2 - 5	5 - 7	7 - 10	10 - 15	> 15	
	440	287	87	86	56	50	1006

Źródło: dane Urzędu Gminy

Gmina Kazimierz Biskupi należy do konińskiej strefy przemysłowej i pozostaje w strefie bezpośredniego oddziaływania przemysłu wydobywczego oraz rynku pracy miasta Konina. Na terenie

gminy nie ma większych zakładów przemysłowych. Można zaobserwować jednak dosyć dynamiczny rozwój sektora prywatnego. Duży wpływ ma na to położenie niedaleko Konina, ale również przedsiębiorczość mieszkańców tej gminy. Najbardziej wiodącym kierunkiem dokonujących się przemian było szybkie powstawanie dużej ilości spółek prawa cywilnego i małych jednostek prywatnych. Największą tendencją rozwojową obserwuje się w powstawaniu: sieci placówek handlowych, handlu obwoźnym, budownictwie, działalności produkcyjnej, transporcie, pośrednictwie. Dominują usługi i handel. Na terenie gminy znajduje się lotnisko, z którego korzysta Aeroklub koniński.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON zostały zestawione w tabeli poniżej (wg danych GUS).

Tabela 5.6. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Kazimierz Biskupi

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON	J.m.	2009	2010	2011
ogółem	j.g.	664	737	775
sektor publiczny	j.g.	15	15	14
sektor prywatny	j.g.	649	722	761

Źródło: Dane GUS, 2012 r. (j.g. – jednostki gospodarki - podmioty gospodarki)

Według podziału Niziny Wielkopolskiej na jednostki morfologiczne przez B. Krygowskiego i W. Stankowskiego – gmina Kazimierz Biskupi leży w obrębie regionu IX – Wysoczyzna Gnieźnieńska i subregionów Równina Kleczewska, Równina Kazimierowska i Pagórki Powidzko-Konińskie. Granicę południową opisywanych subregionów wyznacza równoleżnikowo przebiegająca Pradolina Warszawsko-Berlińska.

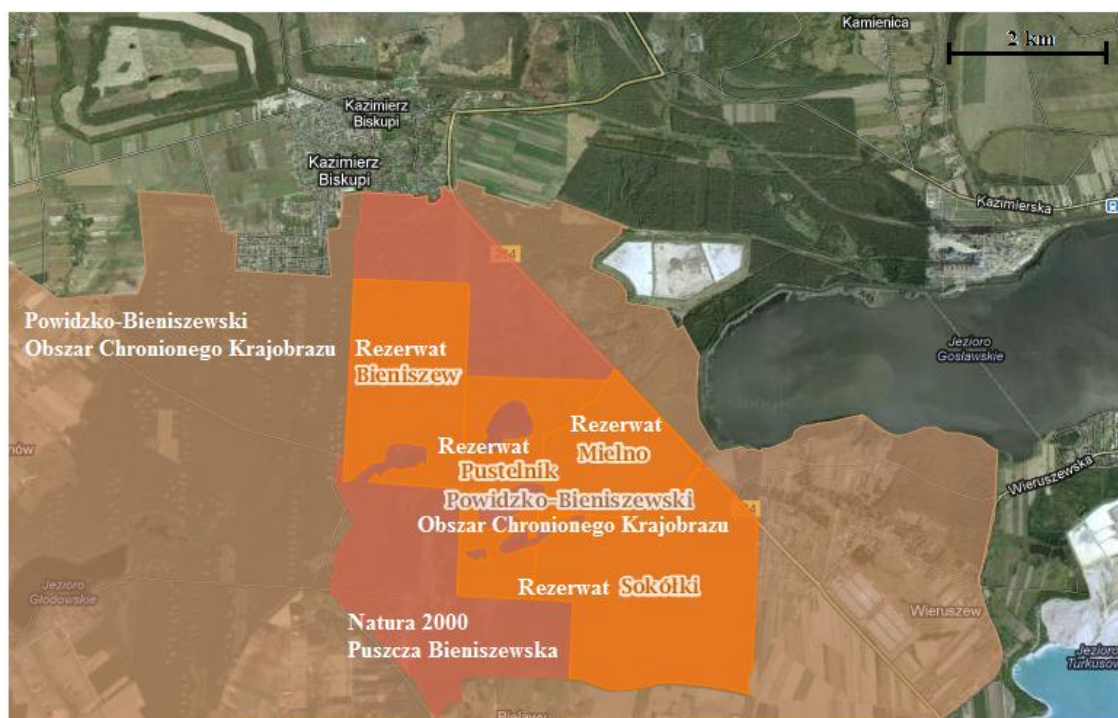
Środowisko przyrodnicze w wyniku działalności górniczej uległo istotnym przeobrażeniom. Tam gdzie ingerencja człowieka w środowisko była największa, powstały silnie przekształcone przestrzenie z nową szatą roślinną i zwierzęcą charakterystyczną dla obszarów poeksploatacyjnych. Obszar gminy porasta roślinność typowa dla obszarów silnie antropogenicznie przekształconych obejmująca kosmopolityczne gatunki. Tereny silnie przekształcone w wyniku działalności Kopalni Odkrywkowej Węgla Brunatnego-skarpy zwałowiska obsadzone są grochodrzewem i różanecznikiem żółtym, w celu zabezpieczenia zbocza przed erozją oraz pionierską roślinnością zielną, zdominowaną przez zbiorowiska podbiału pospolitego, stanowiące wczesne stadia sukcesji rekreatywna w miejscach gdzie zniszczona została całkowicie roślinność poprzednio tu występująca.

Tabela 5.7. Powierzchnia zajmowana przez tereny zielone w gminie Kazimierz Biskupi

Lp.	Tereny zielone	Powierzchnia [ha]
1.	Rezerваты przyrody:	240,00
	▪ „Sokółki”	144,00
	▪ „Bieniszew”	94,43
	▪ „Mielno”	
	▪ „Pustelnik”	100,25

2.	Park Kulturowy w Kazimierzu Biskupim (odbiór do końca stycznia 2013 roku)	2,579
3.	Skwery	-
4.	Zieleń przyuliczna i w pasach drogowych	6,2
5.	Zieleń osiedlowa	0,4
6.	Zieleń na posesjach prywatnych	-
7.	Cmentarze: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrosotowo ▪ Posada ▪ Kazimierz Biskupi 	0,83 1,07 2,52
8.	Lasy	Na terenie Gminy Kazimierz Biskupi powierzchnia zalesiona wynosi 137 ha. W latach 2008-2011 zalesiono zaledwie 3 ha gruntów.
9.	Ogródki działkowe w Kazimierzu Biskupim	7,7

Źródło: wg danych Urzędu Gminy

źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Rysunek 5.4. Lokalizacja Gminy Kazimierz Biskupi na tle najbliższych obszarów chronionych

Uwarunkowania klimatyczne

Klimat Gminy Kazimierz Biskupi jest typowy dla regionu śląsko-wielkopolskiego [wg podziału klimatycznego Polski W. Okołowicza]. Klimat jest umiarkowany, ale cechuje się przewagą wpływów oceanicznych. Właściwe są dla niego wczesna wiosna, długie lato i krótka łagodna zima z małą

pokrywą śnieżną. Czas trwania zimy to 70-80 dni, a lata 90-110 dni. Przeważają wiatry z sektora zachodniego, najmniej wieje wiatrów z sektora północnego i północno – wschodniego. Najwięcej opadów przypada na miesiące: czerwiec, lipiec, sierpień; najmniej: marzec, październik, listopad. Klimat regionu konińskiego objawia się niewielką roczną ilością opadów – ok. 500 mm. Średnia temperatura w styczniu na opisywanym obszarze wynosi od -1° C do -2° C, a w lipcu od +18° C do +19° C. Średnia roczna temperatura powietrza to około +8° C. W ciągu roku występuje około 50 dni słonecznych ilość około 130 dni pochmurnych. Przeciętny okres zalegania pokrywy śnieżnej to 38-60 dni. Najmniejszą ilość opadów zanotowano w okolicach Kazimierza Biskupiego. Na mikroklimat okolicy w znacznym stopniu wpływa duży kompleks leśny położony w południowej części gminy. Długość okresu wegetacyjnego dla opisywanego obszaru wynosi 200-220 dni.

Gospodarka komunalna

W tabelach poniżej zestawiono dane GUS dotyczące gospodarki komunalnej na terenie gminy Kazimierz Biskupi w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków.

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Kazimierz Biskupi należy do gmin w całości zwodociągowanych. Stopień zwodociągowania gminy (liczba wszystkich mieszkańców podłączona do wodociągów zbiorczych/liczba wszystkich mieszkańców gminy) wynosi 99 %. Czynna sieć wodociągowa na terenie gminy znajduje się w dobrym stanie technicznym. Odcinki sieci o znacznym stopniu zużycia wymieniane są systematycznie na nowe z zastosowaniem nowoczesnych materiałów i technologii. Sieć wodociągowa na terenie Gminy Kazimierz Biskupi została w znacznym stopniu zmodernizowana (rury azbestowo-cementowo zastąpiono nową siecią wykonaną z rur PCV). Według „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008-2032 dla gminy Kazimierz Biskupi”, po przeprowadzonej inwentaryzacji w roku 2007, na terenie gminy znajdowało się ok. 110 Mg rur azbestowo-cementowych.

W Gminie Kazimierz Biskupi istnieje 9 wodociągów wiejskich grupowych pracujących w układzie dwustopniowego pompowania wody. Wodociągi zostały wybudowane w latach 1963-1971 w ramach odszkodowań górniczych i zapewniają pokrycie obecnego i perspektywicznego zapotrzebowania wody na cele gospodarcze i p.pożarowe.

System zaopatrzenia w wodę stanowi 9 stacji uzdatniania wody, które spełniają warunki pozwoleń wodno-prawnych, a uzdatniana w nich woda spełnia wymogi wody do picia (zgodnie z Rozp. Ministra Zdrowia z dn. 29.03.2007 r. [Dz. U. Nr 61, poz. 417]).

SUW są rozmieszczone na terenie gminy w miejscowościach:

- Kazimierz Biskupi ul. Bielawy – zmodernizowana;
- Kazimierz Biskupi ul. Klasztorna – zmodernizowana i rozbudowana w roku 2010;
- Bochlewo - zmodernizowana,
- Dobrosołowo - zmodernizowana,
- Kamienica – wybudowana nowa w roku 2001,
- Kozarzew - zmodernizowana,
- Tokarki – wybudowana nowa w roku 2011,
- Wieruszew – wybudowana nowa w roku 2003,

- Posada – wybudowana nowa w roku 2004.

Eksploatacją systemów wodociągowych zajmuje się:

Referat Wodociągów i Kanalizacji

Urzędu Gminy Kazimierz Biskupi

ul. Warszawska 11

62-530 Kazimierz Biskupi

tel. (63) 241 11 02

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi ok. 195 km. Ilość przyłączy na opisywanym obszarze wynosi 2 438. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych wynosi 396,3 tys. m³/rok. Czynna sieć wodociągowa na terenie gminy znajduje się w dobrym stanie technicznym. Odcinki o znacznym stopniu zużycia wymieniane są systematycznie na sieci z zastosowaniem nowoczesnych materiałów.

Tabela 5.8. Parametry sieci wodociągowej gminy Kazimierz Biskupi w latach 2008-2011

Gmina Kazimierz Biskupi	Rok			
	2008	2009	2010	2011
Długość czynnej sieci rozdzielczej	188,8	192,5	194,5	195,1
Liczba przyłączy [szt.]	2 298	2 903	2 409	2 438
Poziom zwodociągowania [%]	97,6	98,0	98,0	98,1
Liczba osób korzystająca	10 632	10 768	10 824	10 929
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [tys. m ³]	378,8	350,6	365,4	396,3

Źródło: BDR, GUS 2012 r.

Odprowadzanie ścieków

W Gminie funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego zlokalizowana w Kazimierzu Biskupim. W 2005 r. została ona rozbudowana i zmodernizowana. Obecna przepustowość oczyszczalni wynosi $Q_{d\ sr.} = 1\ 686,4\ m^3/d$, maksymalna przepustowość wynosi $Q_{d\ max} = 2\ 097\ m^3/d$. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni polegała na budowie dwóch nowych ciągów technologicznych oraz modernizacji ciągu istniejącego polegającego na przebudowie dwóch biobloków na zbiorniki retencyjne nadmiaru wód opadowych oraz budynku odwodnienia osadu ściekowego.

Do oczyszczalni ścieków doprowadzone są nieczystości płynne z miejscowości, które skanalizowane są:

- ✓ w 100% - Kazimierz Biskupi, Posada, Władimirów, Nieświastów, Kozarzew, Wola Łaszczowa, Sokółki, Tokarki, Dobrosołowo, Dębówka i Radwaniec,
- ✓ w 99% - Wieruszew, Kozarzewek,
- ✓ w 95% - Bielawy,
- ✓ w 80% - Kamienica,
- ✓ w 70% - Ludwików.

W pozostałej części gminy problematyka ściekowa rozwiązywana jest indywidualnie w oparciu o zbiorniki bezodpływowe bądź przydomowe oczyszczalnie ścieków. Obecnie na terenie gminy znajdują

się 68 szt. oczyszczalni przydomowych, głównie w miejscowości Daninów, o pojemności 1,7-4,0 m³/dobę.

Tabela 5.9. Parametry sieci kanalizacyjnej oraz ilości odprowadzanych ścieków z gminy Kazimierz Biskupi w latach 2008-2011

Gmina Kazimierz Biskupi	Rok			
	2008	2009	2010	2011
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	58,8	67,1	73,0	89,2
• liczba przyłączy [szt.]	1 320	1 629	1 704	1 940
• ludność korzystająca z sieci	5 967	6 519	6 663	7 171
Poziom skanalizowania [%]	54,7	59,4	60,4	64,3
Ścieki odprowadzone [tys. m ³]	221,2	212,9	235	250

Źródło: BDR, GUS 2012 r.

Ogólne dane dotyczące wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w latach 2009-2011 na terenie gminy Kazimierz Biskupi przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5.10. Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w gminie Kazimierz Biskupi w latach 2009-2011

Wydatki ogółem (w zł)	2009	2010	2011
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	763 703,96	1 323 540,42	1 091 172,95

Źródło: Dane GUS, 2012r.

5.2. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY KAZIMIERZ BISKUPI I UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE W ASPEKTCIE OBOWIĄZUJĄCYCH PROGRAMÓW I PRZEPISÓW PRAWA

Oceny aktualnego stanu środowiska gminy Kazimierz Biskupi dokonano na podstawie wyników badań prowadzonych przez WIOŚ, PIG, WSSE, IOŚ, przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych gminy. Przeanalizowano stan aktualny środowiska gminy Kazimierz Biskupi i zidentyfikowano problemy w zakresie każdego komponentu środowiska. Analizy dokonano w aspekcie wymagań dotyczących ochrony środowiska, wynikających zarówno z obowiązujących przepisów prawa, jak też PEP i aktualizacji WPOŚ oraz powiatowego programu ochrony środowiska.

5.2.1. Jakość powietrza (PA), potencjalne możliwości ograniczenia emisji gazów do powietrza poprzez rozwój OZE

Kompleksową regulację w dziedzinie ochrony powietrza stanowi w UE tzw. dyrektywa ramowa w sprawie oceny i zarządzania jakością powietrza w otoczeniu - 96/62/EC. Określa ona podstawowe ramy prawne, w tym ujednoczone metody i kryteria oceny jakości powietrza i jest uzupełniana licznymi pochodnymi aktami prawnymi. Aktualne wymagania oraz kryteria stosowane przy ocenie jakości otaczającego powietrza w odniesieniu do konkretnych substancji określają dyrektywy pochodne (tzw. dyrektywy – córki) lub ich projekty. Należą do nich:

- Dyrektywa Rady 1999/30/WE z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, pyłu zawieszonego i ołowiu w otaczającym powietrzu; tzw. „Pierwsza siostrzana dyrektywa”,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/69/WE z dnia 16 listopada 2000 r. w sprawie wartości dopuszczalnych benzenu i tlenku węgla w otaczającym powietrzu; tzw. „Druga siostrzana dyrektywa”,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/3/WE z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ozonu w otaczającym powietrzu; tzw. „Trzecia siostrzana dyrektywa”,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu; tzw. „Czwarta siostrzana dyrektywa”.

Bardzo istotnym aktem prawnym regulującym kwestie jakości powietrza jest dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (tzw. dyrektywa CAFE), która wprowadza nowe mechanizmy dotyczące zarządzania jakością powietrza w strefach i aglomeracjach oraz normy jakości powietrza dotyczące pyłu $PM_{2,5}$ w powietrzu, a także weryfikuje i konsoliduje wcześniejsze obowiązujące akty prawne Unii Europejskiej w zakresie jakości powietrza. Wymaga ona opracowania planów ochrony powietrza POP (zgodnie z ustawą Poś) w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych, których termin osiągnięcia minął. Plany te mają określać odpowiednie działania tak, aby okres, w którym nie są one dotrzymane był jak najkrótszy. Dotyczy to, m.in. pyłu zawieszonego PM_{10} , dla którego termin osiągnięcia zgodności z poziomem dopuszczalnym upłynął 1 stycznia 2005 r.

Dyrektywa CAFE reguluje ponadto kwestię pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$. Normy w zakresie tego zanieczyszczenia zakładają wprowadzenie docelowego ograniczenia stopnia narażenia na działanie $PM_{2,5}$ do realizacji w okresie 2010-2020, mającego na celu zmniejszenie średniego jego rocznego stężenia na obszarach miejskich o określony wskaźnik procentowy, w stosunku do roku 2010.

Wszystkie zmiany wprowadzone dyrektywą CAFE zostaną wprowadzone do polskiego porządku prawnego poprzez ustawę o zmianie ustawy- Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, która została przygotowana na podstawie przyjętych w dniu 16 listopada 2010 r. przez Radę Ministrów „Założeń projektu ustawy- Prawo ochrony środowiska”

Warto wspomnieć również o przyjętym przez Rząd projekcie ustawy o systemie rozliczania i bilansowania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO_2) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania, służącej osiągnięciu celów określonych dyrektywą 2001/80/WE.

Zadaniem nowej ustawy jest wprowadzenie do krajowego porządku prawnego regulacji pozwalających operatorom dużych źródeł spalania na stopniowe dojście przez Polskę do ustalonych w Traktacie o Przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Wspólnot Europejskich pułapów emisji dwutlenku siarki (SO_2) i tlenków azotu (NO_x) w perspektywie roku 2020.

Oceny jakości powietrza w danej strefie, zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Stanowi ona podstawę do klasyfikacji stref ze względu na wielkość stężeń poszczególnych substancji w powietrzu:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego,

- przekracza poziom docelowy,
- nie przekracza poziomu docelowego,
- przekracza poziom celu długoterminowego,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu (delegatura w Koninie) dokonuje corocznej oceny jakości powietrza w Wielkopolsce. Celem oceny jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze stref i dokonanie klasyfikacji w oparciu o przyjęte kryteria – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu oraz poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów. Klasyfikacja jest podstawą do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza).

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom dopuszczalny (klasa C),
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji (klasa B),
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego (klasa A),
- przekracza poziom docelowy (klasa C),
- nie przekracza poziomu docelowego (klasa A),
- przekracza poziom celu długoterminowego (klasa D2),
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (klasa D1).

gdzie:

poziom dopuszczalny – poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie, który po tym terminie nie powinien być przekraczany; poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza i określony jest dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, C₆H₆, PM₁₀, Pb i CO;

poziom docelowy - jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten określa się w celu zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość i jest określony dla: As, Cd, Ni, B(a)P i O₃;

poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny; poziom ten, dotyczący ozonu, ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych.

W ocenie jakości powietrza na terenie województwa wielkopolskiego, w tym gminy Kazimierz Biskupi, za 2011 rok dokonanej przez WIOŚ w Poznaniu (Delegatura w Koninie) uwzględniono następujące substancje: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, BaP i O₃. Należy zaznaczyć, iż od 2010 r. w odniesieniu do benzenu i dwutlenku azotu przestały obowiązywać wartości marginesu tolerancji. Zgodnie z wymaganiami dyrektywy CAFE po raz pierwszy w roku 2010 w rocznej ocenie został również uwzględniony pył PM_{2,5}.

W wyniku oceny jakości powietrza przeprowadzonej w latach 2009 -2011 powiat koniński, a więc i gminę Kazimierz Biskupi zakwalifikowano do strefy A co oznacza, że nie zostały przekraczane wartości dopuszczalne (ustanowione według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia) dla poszczególnych zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, PM₁₀, Pb, As, Ni, C₆H₆, CO, benzo(a)piren oraz NO_x.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż obecnie w sprawie określenia poziomów niektórych substancji w powietrzu obowiązuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012.1031), natomiast w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 2 sierpnia 2012 roku (Dz. U. 2012.914).

Opisywane Rozporządzenie z 2 sierpnia 2012 r. traktuje cały obszar województwa wielkopolskiego, w którego skład wchodzi gmina Kazimierz Biskupi, jako jedną strefę pomiarów stężenia ozonu w powietrzu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, stwierdzone stężenia ozonu na terenie całego województwa przekraczają poziom docelowy i poziom celów długoterminowych przewidziane rozporządzeniem, dlatego też strefę wielkopolską sklasyfikowano do klasy C. Zakwalifikowanie strefy do klasy C oznacza konieczność opracowania programów ochrony powietrza dla strefy województwa wielkopolskiego. Należy jednak pamiętać, że opisywany wynik nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

Reasumując, wyniki wykonanych ocen zarówno w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin nie wykazały konieczności opracowania programów naprawczych jakości powietrza na obszarze gminy Kazimierz Biskupi.

Emisja punktowa

Powodem spadku emisji zanieczyszczeń gazowych w ostatnich latach może być stosowanie coraz efektywniejszych urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz wprowadzanie nowoczesnych technologii przez duże zakłady. Nie zaobserwowano natomiast spadku emisji zanieczyszczeń pyłowych.

Zgodnie z wydanymi decyzjami (pozwolenia zintegrowane i pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza) oraz zgodnie z przepisami prawa polskiego i wspólnotowego, zakłady zlokalizowane na terenie kraju muszą respektować i dotrzymywać wielkości emisji ustalone w wydanych pozwoleniach. Sukcesywną redukcję pyłu zawieszonego PM₁₀ w dalszej perspektywie (do roku 2020) pomoże zapewnić modernizacja układów oczyszczania spalin w celu zapewnienia większej skuteczności redukcji emisji pyłów, w tym pyłu zawieszonego PM₁₀. Dodatkowo do zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza powinna przyczynić się racjonalizacja zużycia energii i surowców.

Na terenie Gminy Kazimierz Biskupi nie ma zakładów przemysłowych powodujących znaczące zanieczyszczenia powietrza. Największy udział w tych zanieczyszczeniach ma emisja z sektora energetycznego znajdującego się w części na terenie gminy Kazimierz Biskupi tj. Zespołu Elektrowni PAK. Elektrownie „Konin”, „Pątnów” są głównymi emitarami pyłów i w ograniczonej ilości (układ odsiarczania spalin) SO₂, które mają wpływ na warunki areosanitarne Gminy Kazimierz Biskupi. Efektem akumulacji zanieczyszczeń powietrza są m.in.: uszkodzenia lasów, degradacja gleb (kumulacja fosforu) ograniczająca uprawę roślin oraz hodowlę zwierząt (dot. południowo – wschodniej części Gminy).

Istotny problem stanowi zanieczyszczenie powietrza związane ze spalaniem węgla brunatnego w pobliskiej Elektrowni „Pątnów”. Funkcjonowanie elektrowni powoduje znaczące oddziaływanie na środowisko polegające na pogorszeniu jakości powietrza na skutek emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania węgla brunatnego – pył, SO₂, NO₂.

Emisja powierzchniowa

Głównym źródłem emisji powierzchniowej są lokalne kotłownie i indywidualne paleniska domowe. Ze względu na to, że większość „niskich” źródeł ciepła zasilanych jest wciąż węglem słabej jakości, emisja ta ma decydujący wpływ na zanieczyszczenie powietrza w gminie, a ich udział wśród pozostałych źródeł emisji jest wiodący. Ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy Kazimierz Biskupi, podobnie jak w województwie wielkopolskim i innych regionach kraju, polega na stopniowej likwidacji kotłowni wyposażonych w stare, wyeksploatowane kotły opalane węglem. Do najważniejszych przyczyn wysokiej emisji pyłów i benzo(a)pirenu do powietrza atmosferycznego zaliczyć należy również spalanie odpadów w paleniskach domowych. Proceder ten jest trudny do kontrolowania i sankcjonowania.

Ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych może być osiągnięte dzięki poniższym działaniom:

- zmiana sposobu ogrzewania na bardziej ekologiczne (np. zmiana paliwa stałego na paliwa ciekłe lub gazowe, wymiana kotłów węglowych o niskiej sprawności na nowoczesne-niskoemisyjne, zmiana ogrzewania na elektryczne),
- wykonanie przyłączy sieci gazowej do poszczególnych budynków,
- termomodernizacja budynków.

Zmiana nośnika ciepła, dzięki wykorzystywaniu paliw powodujących dużo mniejszą emisję pyłu i BaP, prowadzi do redukcji stężeń pyłu i BaP na obszarze, gdzie zlokalizowane są źródła „niskiej emisji”. Wymiana starych kotłów węglowych na nowoczesne, opalane wyższej jakości węglem, umożliwia redukcję emisji pyłu PM₁₀ oraz BaP dzięki znaczącej poprawie parametrów procesu spalania.

W celu zmniejszenia ilości wprowadzanych do powietrza atmosferycznego zanieczyszczeń w latach 2008-2011 Gmina Kazimierz Biskupi zmodernizowała kotłownie opalane olejem opałowym zastępując je kotłami opalonymi gazem wysokometanowym GZ50 w następujących obiektach:

- Gimnazjum w Kazimierzu Biskupim,
- Szkoła Podstawowa w Kazimierzu Biskupim,
- Szkoła Podstawowa w Sokółkach,
- Przedszkole w Kazimierzu Biskupim,
- Gminny Ośrodek Kultury w Kazimierzu Biskupim,
- Ochotnicza Straż w Kazimierzu Biskupim,
- Ośrodek Zdrowia w Kazimierzu Biskupim,
- blok mieszkalno – socjalny w Kazimierzu Biskupim ul. Golińska 14d,
- Budynek Urzędu Gminy w Kazimierzu Biskupim,
- Oczyszczalnia Ścieków w Kazimierzu Biskupim.

Pozostałe obiekty tj. blok mieszkalny w Kazimierzu Biskupim ul. Bielawy 4, Szkoła Podstawowa w Kozarzewie, Szkoła Podstawowa w Dobroszowie, Szkoła Podstawowa w Józwinie opalane są nadal olejem opałowym, natomiast inne obiekty wielorodzinne stosują ogrzewanie, którego paliwem jest ekogroszek: blok mieszkalny ul. Bukowa 1,2, blok mieszkalny ul. Golińska 14a, bloki mieszkalne w Posadzie ul. Kochanowskiego 1, 2,3, 4, 7, 8. Do 2010 roku zakończył się kolejny etap gazyfikacji Gminy obejmujący miejscowości: Posada, Sokółki, Kazimierz Biskupi. Kolejnym etapem będzie rozbudowa

sieci gazowych w zależności od potrzeb występujących na terenie miejscowości: Posada, Sokółki, Kazimierz Biskupi, prowadzona przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Oddział w Kaliszu.

Emisja liniowa

Emisja liniowa to emisja pochodząca z ruchu komunikacyjnego. Zalicza się tu przede wszystkim transport drogowy i w mniejszym stopniu kolejowy. Największe zagrożenie dla środowiska naturalnego oraz zdrowia mieszkańców gminy stwarza transport drogowy. Obszarami najbardziej narażonymi na emisję liniową są tereny położone przy głównych drogach ciągi komunikacyjne, powodując znaczne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Istotny wpływ na wzrost emisji z transportu drogowego ma wzrost liczby pojazdów zarejestrowanych w ostatnich latach na terenie powiatu.

Działania ograniczające emisję liniową powinny być prowadzone równoległe z działaniami ograniczającymi emisję z pozostałych źródeł emisji. Działania te wynikają z dokumentów i planów strategicznych, w tym głównie POP i są spójne z niniejszym Programem ochrony środowiska.

Ważnym czynnikiem wpływającym na ograniczenie emisji liniowej jest poprawa stanu technicznego pojazdów oraz poprawa stanu technicznego dróg, która ma wpływ na zmniejszenie wielkości emisji wtórnej z unosu i emisji ze ścierania. Parametry techniczne pojazdów będą ulegały poprawie w wyniku dostosowywania do nowych wymogów prawnych - (od 1 stycznia 2011r. warunkiem pierwszej rejestracji jest spełnienie normy emisji spalin EURO 5). Dodatkowo ograniczenie oddziaływania emisji komunikacyjnej można osiągnąć poprzez częściowe wyprowadzenie ruchu samochodowego poza strefę zabudowy starej części Kazimierza Biskupiego, aby nie kumulować emisji liniowej i powierzchniowej.

Podstawową sieć układu drogowego Gminy tworzą:

- drogi wojewódzkie – zarząd nad tymi drogami sprawuje Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, Rejon Dróg Wojewódzkich w Koninie. Długość tych dróg w granicach administracyjnych gminy wynosi 13,4 km, są to drogi o nawierzchni twardej;
- drogi powiatowe – zarząd nad drogami powiatowymi sprawuje Zarząd Dróg Powiatowych w Koninie. Długość dróg powiatowych ogółem wynosi 29,1 km. Są to drogi o nawierzchni twardej;
- drogi lokalne (gminne) – zarząd nad tymi drogami sprawuje Urząd Gminy w Kazimierzu Biskupim. Długość dróg lokalnych wynosi 39 km, w tym:
 - o nawierzchni twardej 36 km,
 - pozostałe 3 km.

Na południe od granic gminy przebiega linia kolejowa Poznań-Warszawa, a na północ droga łącząca Słupcę z Kleczewem. W roku 2001 oddano do użytkowania obwodnicę o długości 1 km kierując ruch samochodowy poza strefę zabudowy starej części Kazimierza Biskupiego.

Odnawialne źródła energii (OZE)

Podstawowe kierunki Polityki energetycznej Polski do 2030 roku oraz wynikającego z niej Krajowego planu działania w zakresie OZE (KPD OZE) zakładają m.in. poprawę efektywności energetycznej oraz rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Polityka zakłada zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii:

- co najmniej do poziomu 15% do 2020 roku i dalszy wzrost w latach następnych,

- 10% udział biopaliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji do 2020r.

Pozyskiwanie energii ze źródeł niekonwencjonalnych, takich jak energia wiatru, energia słoneczna, energia wodna, biomasa czy biogaz jest jedną z form przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza.

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi jak na razie nie pozyskuje się energii ze źródeł odnawialnych, ale w najbliższym czasie planowana jest budowa farm wiatrowych.

Wykorzystanie potencjału niekonwencjonalnych źródeł energii stwarza poważną szansę eliminacji paliw kopalnych, destabilizujących klimat poprzez emisje CO₂ i niszczących lokalne ekosystemy.

Tereny gminy Kazimierz Biskupi mają potencjalne możliwości pozyskiwania energii odnawialnej, głównie w postaci energii słonecznej i energii biomasy. Na rozpatrywanym obszarze istnieją dogodne warunki uprawiania roślin do celów energetycznych takich jak wysoko wydajne gatunki wierzb i topoli. Ponadto na obszarze gminy istnieją wyjątkowe warunki do produkcji roślin energetycznych na terenach pokopalnianych poddawanych rekultywacji. Ten sposób gospodarki załatwia dwie sprawy jednocześnie: problem rekultywacji oraz pozyskanie biomasy z kotłów grzewczych (Koncepcja Gospodarki Ciepłej i Energetycznej Gminy Kazimierz Biskupi, Warszawa 2004 r.).

W najbliższym czasie na terenie Gminy Kazimierz Biskupi planowana jest budowa następujących siłowni wiatrowych:

- 1) Farma wiatrowa **Komorowo – 1 turbina wiatrowa** o maksymalnej mocy przyłączeniowej 3000 kW i maksymalnej wysokości 180 m npt. - na działkach 121/3, 126/3, 127/4, 131/4, 132/8 położonych w obrębie geodezyjnym Stefanowo.
- 2) Farma wiatrowa Nieświastów składająca się z **dwóch turbin wiatrowych** o mocy do 4,5 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych z placami montażowymi oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych, planowanego na działce o nr Ew. 199/12 położonej w obrębie geodezyjnym Nieświastów.
- 3) **Park elektrowni wiatrowych "Kazimierz Biskupi"** składający się z **18 turbin wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą o łącznej mocy 72 MW** (każda o mocy do 4 MW) i maksymalnej wysokości 240 m npt. – na działkach położonych:

Obręb Nieświastów	199/7, 199/6, 197, 196/3, 195/2, 195/1, 321/1, 321/2, 322, 220, 219, 196/4, 196/1, 319, 320, 194, 327, 328, 199/14, 191, 189, 186, 192, 199/3, 199/4, 199/11, 206, 199/2, 200, 201, 202, 203/1, 203/2, 185, 193, 187, 206, 199/12, 199/14, 199/16, 199/15, 211/4, 211/1, 199/17, 210/1, 211/5, 210/5, 210/4, 211/3, 210/3, 211/6, 209, 208, 205/1, 205/2
Obręb Komorowo	381, 90/5, 95/3, 95/2, 95/1, 103/2, 106/5, 106/4, 106/3, 109/3, 109/2, 109/1, 106/1, 103/1, 112/2, 112/1, 115/2, 115/1, 91/3, 91/4, 79/3, 92, 93, 104, 105, 110, 111, 180, 159, 160, 161, 162, 163, 164/3, 164/1, 164/4, 165, 166/2, 166/1, 167, 168, 169, 170, 171/1, 171/2, 171/3, 172, 173, 174, 175/1, 175/2, 176, 177/1, 177/3, 177/4, 178/1, 403/4, 403/3, 403/1, 180/1, 146/2, 395, 145/3, 145/2, 145/1, 144/3, 144/8, 394/4, 386, 141/3, 141/2, 140/2, 138/2, 137/8, 136/4, 137/7, 146/1, 138/4, 385,

	139/2, 139/3, 147/1, 148/1, 149/1, 150, 151/1, 152/1, 153/1, 153/2, 154, 155, 156, 157, 140/1, 141/1, 434, 144/7, 145/7, 144/5, 394/1, 141/5, 140/7, 140/8, 208/1, 208/2, 209/1, 209/2, 210, 211/4, 211/5, 211/3, 211/1, 212/1, 396, 399/1, 229/2, 229/1, 232/1, 400/1, 232/2, 397, 401/1, 398, 402/1, 405/1, 404/1, 251/6, 405/3, 422/1, 422/2, 247/1, 250/1, 251/1, 251/4, 252/1, 253/3, 253/6, 253/4, 255, 256, 254/3, 257, 258, 259/1, 261, 262, 264, 267/1, 260/1, 260/4, 268/3, 268/7, 384, 267/4, 266/2, 266/1, 263/3, 263/1, 265/1, 265/2, 383, 421/6
Obręb Stefanowo	313, 68/7, 66/10, 66/5, 66/11, 66/3, 65/4, 65/1, 64/4, 64/1, 63/4, 63/1, 62/4, 62/1, 61/4, 61/1, 60, 35/1, 35/2, 34/1, 34/4, 34/3, 33/1, 27/2, 28/4, 28/2, 29/4, 30/4, 28/7, 27/1, 28/1, 28/6, 28, 29/3, 29/1, 30/1, 30/3, 31, 32, 49, 48, 47, 46, 45/2, 45/1, 43/2, 44/6, 44/7, 44/4, 44/3, 44/5, 42/2, 42/1, 41/2, 41/1, 40/2, 40/1, 39/2, 39/1, 38/2, 38/1, 37, 52/1, 52/2, 53, 54, 55, 56, 57/2, 57/1, 58, 59, 70, 71/1, 72/2, 77, 78, 82, 83, 86, 87, 207, 183, 184, 69/2, 72/2, 73/2, 74/2, 75/2, 76/4, 76/6, 316, 96/2, 94, 91/1, 179/1, 100/7, 143/13, 208, 314, 212/1, 212/2, 209, 101/3, 98/2, 99/3, 132/8, 131/4, 127/4, 126/3, 121/3, 119/2, 111/3, 109/4, 110, 103/2, 102/4, 26, 5/7, 6/1, 6/5, 9/3, 6/4, 5/4, 5/5, 9/6, 9/5, 5/3, 4/1, 6/3, 10, 8, 15, 14, 16, 19, 4/2, 18/1, 18/2, 20, 21/1, 22/1, 21/2, 22/2, 23

Wśród czynników pozytywnych należy wymienić:

- stężenia substancji dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, Pb, As, Cd, Ni na terenie gminy Kazimierz Biskupi nie wykazały przekroczeń – strefa wielkopolska (obejmująca obszar administracyjny gminy Kazimierz Biskupi) otrzymała – klasę A (brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych, brak konieczności działań naprawczych, stężenia substancji w powietrzu należy utrzymać co najmniej na dotychczasowym poziomie),
- duży potencjał w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii (głównie wiatrowej),
- spadkowa tendencja emisji zanieczyszczeń gazowych przemysłu.

Wśród czynników negatywnych należy wymienić:

- przekroczenie poziomu docelowego przez średnioroczne stężenie B(a)P oraz PM₁₀ - w strefie wielkopolskiej (klasa C),
- przekroczenie poziomu docelowego przez stężenia ozonu (O₃) zarówno dla kryterium ochrony zdrowia jak i kryterium ochrony roślin w strefie wielkopolskiej (strefa otrzymała klasę C).

Potencjalnymi problemami są:

- dotrzymanie/utrzymanie standardów jakości powietrza w zakresie przede wszystkim benzo(a)pirenu B(a)P, a także pyłu i ozonu,
- zbyt mały udział odnawialnych źródeł energii w stosunku do istniejącego potencjału - konieczność zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

5.2.2. Wody powierzchniowe i podziemne (W), zagrożenia jakości wód, jakość wód powierzchniowych, jakość wód podziemnych

Wody powierzchniowe

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził ocenę jakości wód powierzchniowych, określając dla poszczególnego punktu pomiarowego stan ekologiczny, stan chemiczny i stan wód. Ocena ta wykazała, że na terenie gminy Kazimierz Biskupi, iż wody rzeki na podstawie badanych wartości wskaźników fizyczno-chemicznych, z których żaden nie przekroczył wartości określonych w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia, zakwalifikowano do II klasy czystości. Ze względu na wartości wskaźników biologicznych wody Strugi Biskupiej na tym odcinku kwalifikowały się do III klasy czystości, a potencjał ekologiczny był umiarkowany.

Ocena jakości wód rzecznych

Z uwagi na wymogi zawarte w RDW zmieniono w polskim porządku prawnym system oceny jakości wód powierzchniowych. Obecnie ocenę jakości wód prowadzi się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257 poz. 1545), określając dla poszczególnych punktów pomiarowych stan (potencjał) ekologiczny, stan chemiczny i ostatecznie, na podstawie tych elementów oceny, stan wód. W celu oceny stanu (potencjału) ekologicznego dokonano klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz ocenę wskaźników z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Wskaźnikiem, odzwierciedlającym wpływ odprowadzanych nieoczyszczonych ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń ze źródeł obszarowych na stan sanitarny wód rzecznych jest miano Coli typu kałowego. Ponieważ w rozporządzeniu w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych brakuje wartości granicznych dla wskaźników bakteriologicznych, badania skażenia bakteriologicznego wykonano na podstawie wartości podanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. nr 183 poz. 1530). Zgodnie z tym rozporządzeniem, dopuszczalna liczba bakterii grupy Coli typu kałowego w wodach kąpielisk wynosi 1000 bakterii/100 ml wody.

Wody rzeki Struga Ostrowicka (Biskupia) na terenie gminy Kazimierz Biskupi badano na 0,4 km jej biegu w jednym punkcie pomiarowym - na ujściu do Jeziora Gosławskiego. Wyniki badań przeprowadzone w roku 2008 i 2010 wykazały, iż wody rzeki na podstawie badanych wartości wskaźników fizyczno-chemicznych, z których żaden nie przekroczył wartości określonych w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia, zakwalifikowano do II klasy czystości. Ze względu na wartości wskaźników biologicznych wody Strugi Biskupiej na tym odcinku kwalifikowały się do III klasy czystości, a potencjał ekologiczny był umiarkowany. W porównaniu do 2006 roku jakości Strugi

Ostrowickiej uległa zdecydowanej poprawie. W 2011 r. wody Strugi Ostrowieckiej i jej dopływu nie były badane przez WIOŚ w Poznaniu.

Reasumując, stan czystości wód Strugi Ostrowieckiej i jej dopływu w postaci Strugi Kleczewskiej jest zadowalający. Należy jednak dążyć do jego dalszej poprawy głównie poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni, stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach rolniczych.

Rzeki

Struga Ostrowicka jest główną rzeką na terenie gminy. Wypływa z jezior: Jarockiego i Koziegłowskiego i płynie w kierunku wschodnim do Jeziora Gosławskiego. Długość rzeki wynosi 19,4 km a zlewnia Strugi Ostrowickiej przy ujściu do Jeziora Gosławskiego wynosi 249,1 km². Zlewnię pokrywają gliny zwałowe i piaski lodowcowe. Postępująca eksploatacja złóż węgla była powodem zmian koryta tej rzeczki, dostosowując je do kształtu wyrobisk.

Jednym z większych dopływów Strugi Ostrowickiej jest Struga Kleczewska (wg podziału IMGW – jest to dopływ spod Kopydłowa). Bierze ona początek na wysokości około 107 m n.p.m. Rzeka płynie doliną (miejscami podmokłą) z licznymi stawami, z północy na południe od rozlewisk i bagien, na północ od miasta Kleczewa w rejonie Wilczogóry i Wilczyca do Strugi Ostrowickiej, do której uchodzi poniżej Kazimierza Biskupiego w odległości około 2,2 km od Jeziora Gosławskiego. Zlewnia Strugi Kleczewskiej przy ujściu do Strugi Ostrowickiej obejmuje 108,2 km². Trasa rzeki przebiega w odległości 0,4-1,6 km od wschodniej krawędzi eksploatowanej do niedawna odkrywki Kazimierz Północ. Koryto na tym odcinku nie jest i nie było uszczelnione. Jednym z ważniejszych źródeł zanieczyszczeń, które wpływają na jakość wód rzeki były zrzuty: ścieków przemysłowych i ścieków z oczyszczalni w Kleczewie oraz wody kopalniane z kopalni węgla brunatnego „Konin”.

Końcowe odcinki Strugi Kleczewskiej i Strugi Ostrowickiej zostały skanalizowane i po zmianie biegu ujęte w koryto betonowe. W zlewni Strugi znajdują się dwa naturalne zbiorniki wodne: Jezioro Koziegłowskie o powierzchni 34,4 ha i Jezioro Ostrowickie o powierzchni 38,4 ha. Naturalny reżim zasilania w wodę tych jezior, na skutek oddziaływania leja depresyjnego odkrywki Kopalni Węgla Brunatnego, został w poważnym stopniu zakłócony. Poziom wody w jeziorach znacznie obniżył się. Kanały i rowy wodami kopalnianymi zasilają wymienione rzeczki, powodując kilkakrotny wzrost średnich, rocznych przepływów. W ramach rekultywacji wyrobisk końcowych, zarówno w O/Kazimierz Płn. jak i O/Kazimierz Płd., planuje się zasilanie wodami Strugi Biskupiej oraz wodami pokopalnianymi utworzonych sztucznych zbiorników.

Struktura użytkowania zlewni Strugi Ostrowickiej jest zróżnicowana. Przewagę stanowią grunty orne. Lasy zajmują niewielkie powierzchnie. Występują głównie w dolinie Strugi Kleczewskiej. Z dnem dolin związane są również niewielkie powierzchnie łąk. Znaczne obszary zajmują odkrywki węgla brunatnego (na północ od Kazimierza Biskupiego).

Do wód w zlewni Strugi Ostrowickiej odprowadzane są ścieki socjalno-bytowe z oczyszczalni komunalnych i zakładowych w Kazimierzu Biskupim i Kleczewie, ścieki przemysłowe. Do niedawna również wody z odwodnienia odkrywek węgla brunatnego KWB Konin. Jakość wód rzek dorzecza Strugi Ostrowickiej jest wypadkową oddziaływania zanieczyszczeń punktowych i obszarowych.

W latach 2008 i 2010 ocenę jakości rzeki Struga Ostrowicka (Biskupia) wykonano w oparciu o w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu

klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, które dokonuje się w zakresie regulacji wdrożenia RDW (Dz. U. z 2008 r., Nr 162 poz. 1008). Ww. rozporządzenie wymaga dokonania oceny stanu ekologicznego, elementów fizykochemicznych, stanu chemicznego oraz stanu jakości wód. Zgodnie z nim w przypadku, gdy stan elementu biologicznego jakości wód jest umiarkowany (III klasa), słaby (IV klasa) lub zły (V klasa), wówczas nadaje się taki sam stan ekologiczny wód. Natomiast, gdy stan wskaźnika biologicznego jakości wód jest bardzo dobry (I klasa) lub dobry (II klasa) w ocenie stanu ekologicznego należy uwzględnić również stan wskaźników fizykochemicznych oraz wskaźników substancji szczególnie szkodliwych. Ocenę końcową stanu wód (stan dobry bądź zły) przeprowadza się na podstawie stanu ekologicznego i stanu chemicznego. W przypadku, gdy stan ekologiczny jest umiarkowany, słaby lub zły, wówczas stan klasyfikujemy jako zły. Natomiast, gdy stan ekologiczny jest dobry lub bardzo dobry wówczas rozpatruje się również wyniki oceny stanu chemicznego wód. Ponadto wody powierzchniowe oceniono zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym warunków, jakim powinny odpowiadać wody przeznaczone do bytowania ryb, wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Punkt pomiarowo - kontrolny usytuowany był na rzece Struga Biskupia – ujście do Jeziora Gosławskiego. Ocenę elementów fizykochemicznych wykonano w oparciu o określenie stanu fizycznego (temperatura wody), warunków tlenowych i zanieczyszczeń organicznych (tlen rozpuszczony, BZT₅, OWO - ogólny węgiel organiczny), zbadanie zasolenia (przewodność w 20°C) i zakwaszenia (odczyn pH) oraz oceny zawartości substancji biogennych (azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny). Przeprowadzona ocena wykazała, iż rzeka Struga Biskupia charakteryzowała się II klasą czystości. W porównaniu do 2006 roku jakość rzeki uległa zdecydowanej poprawie. Ocena stanu ekologicznego – potencjału ekologicznego wykazała, iż rzeka Struga Biskupia przepływająca przez obszar gminy Kazimierz Biskupi charakteryzowała się umiarkowanym potencjałem ekologicznym.

Ocenę końcową stanu wód przeprowadzono na podstawie stanu ekologicznego oraz chemicznego. Przeprowadzone badania wykazały, iż wody rzeki Strugi Biskupiej charakteryzowały się dobrym stanem jakości wód i uzyskały dobrą ocenę stanu jednolitych części wód (JCW). W 2011 r. badania wód rzecznych przepływających przez teren gminy Kazimierz Biskupi (w tym rzeki Struga Biskupia) nie były prowadzone.

Systematyczne wdrażanie zobowiązań Polski w zakresie regulowanym przez Ramową Dyrektywę Wodną i Prawo wodne, powinno wkrótce przynieść efekty. Dyrektywa zakłada osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych (stan ekologiczny i chemiczny) i dobrego stanu wód podziemnych (jakościowy i ilościowy) do roku 2015, a więc w okresie objętym aktualizacją POŚ.

Jezioro Głodowskie

Jezioro Głodowskie to jezioro rynnowe stanowiące końcowy odcinek rynny goplańskiej. Jest również elementem krajobrazu chronionego. Linia brzegowa jest słabo rozwinięta, kształt jeziora jest wydłużony. Położone jest na terenie gminy Golina i gminy Kazimierz Biskupi. Powierzchnia jeziora wynosi 57,8 ha, głębokość do 3,6 m, szerokość 430 m. Jezioro jest wykorzystywane w celach rekreacyjnych i przez gospodarkę rybacką. Jezioro Głodowskie o zbiornik o wyjątkowo zaawansowanej degradacji zasobów wodnych. Jezioro to w okresie letnim wykorzystywane jest w celach rekreacyjnych.

Jezioro Głodowskie stanowi przykład zmian jakie pośrednio spowodowała działalność odkrywkowa węgla. Pierwsze wyraźne zmiany obniżenia poziomu wody zaobserwowano już w latach 60-tych. W

1960 roku poziom wód wynosił ok. 93 m n. p. m., w roku 1964 – 83,24 m n.p.m. [L. Kozacki]. Proces obniżania poziomu wody wiązał się z działalnością kopalni odkrywkowej, ze zmianami stosunków hydrogeologicznych. Jezioro znalazło się w zasięgu leja depresyjnego, co powodowało systematyczny odpływ wód z jeziora. Wschodnią granicę gminy stanowi Jezioro Gosławskie, samo jezioro nie leży na terenie gminy. Po zaprzestaniu odprowadzania wód kopalnianych z O/Kazimierz Płd. (1997 r.), obserwuje się szybką degradację jeziora połączoną z obniżaniem się zwierciadła wody. Rynna jeziora zajmuje wyraźne obniżenie terenowe, biegnące na północny wschód, do jez. Gosławskiego. Najniższe fragmenty tego obniżenia zajmują niewielkie jeziora śródeśne : Skąpe, Wściekłe, Mielno i Pustelnik, które podobnie jak jez. Głodowskie, wykazują cechy „starzenia się”. Jezioro Gosławskie jest odbiornikiem wód Strugi Biskupiej i wód kopalnianych. Wody jeziora włączone są do procesów technologicznych (chłodniczych) elektrowni „Pątnów „, usytuowanej przy granicy gminy z m. Koninem. Powoduje to stały wzrost temperatury wody i eutrofizację jeziora.

Na terenie gminy znajduje się **zbiornik retencyjny** (Kozarzewek) o pojemności retencyjnej 2 011 tys. m³. Zbiornik powstał w wyrobisku końcowym na zwałowisku wewnętrznym Odkrywki Węgla Brunatnego „Kazimierz Południe”, zasilany był w wodę wodami kopalnianymi pompowanymi przez Kopalnię „Konin”. Zbiornik pełni funkcje rekreacyjno-turystyczne, wokół zbiornika nasadzono drzewa. Na dzień dzisiejszy zbiornik jest własnością Skarbu Państwa (Starosty Konińskiego). Zbiornik retencyjny stwarza duże szanse Gminie Kazimierz Biskupi na turystyczny rozwój regionu. Po wybudowaniu odpowiedniej infrastruktury wokół zbiornika (punkty gastronomiczne, wypożyczalnie sprzętu wodnego, sklepy, gospodarstwa agroturystyczne) znacznie zwiększy się atrakcyjność turystyczna gminy, co przyczyni się do rozwoju i zmniejszenia bezrobocia.

Sztucznymi zbiornikami wodnymi są również znajdujące się na terenie gminy pokopalniane **oczka wodne** (w miejscowości Komorów). Ich łączna pojemność retencyjna to 885 tys. m³. Spełniają funkcję rekreacyjno-sportową (rybołówstwo). Na terenie gminy znajduje się Rów G-1 o długości 3,5 km zasilający w wodę Jezioro Głodowskie oraz spełniający funkcję melioracyjną terenów przyległych do rowu.

Wody podziemne

Jednym z ważniejszych bogactw naturalnych, decydujących o rozwoju regionu, są wody podziemne - często jedyne źródła wody pitnej. Dzięki zasilaniu przez wody podziemne możliwy jest stały odpływ rzeczny, nawet w okresach długotrwałej suszy. Ilość wody podziemnej występującej na danym obszarze zależy przede wszystkim od charakteru budowy geologicznej oraz rodzaju skał osadów występujących w podłożu, a także od klimatu, który warunkuje zasilanie podziemnych zbiorników przez wody opadowe.

Zwierciadło wód podziemnych na terenie gminy Kazimierz Biskupi znajduje się na różnych głębokościach. Najbardziej zasobnym jest poziom utworów kredowych. Pod napiętym zwierciadłem wód drugiego horyzontu w utworach kredowych występuje zwierciadło zasobnych wód w piaskach trzeciorzędowych. Przypowierzchniową warstwę wodonośną stanowią wody zalegające w piaskach interglacialnych o miąższości maksymalnie do kilku metrów oraz wody wysączające się z przypowierzchniowej warstwy żółto-brunatno-siwych glin zwałowych. Poziom ten jest zasilany z opadów atmosferycznych, dlatego jest on bardzo podatny na wahania sezonowe i wieloletnie. Według opisu do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50 000 (Arkusz Konin i arkusz Słupca), skrajna amplituda wahań zwierciadła wód przypowierzchniowych może wynosić około 2 metrów. Swobodne zwierciadło wody występuje na głębokości od 0,65-3,65 metrów poniżej poziomu terenu. W poziomie

przypowierzchniowym występują wody zbierające się głównie na stropie glin oraz wysączające się z lokalnych spiszczzeń w obrębie samych glin brunatno-żółtych.

Prawie cały obszar gminy znajduje się w zasięgu szkodliwych wpływów robót górniczych, określanym jako „teren górniczy”. Długotrwałe osuszanie eksploatowanego złoża węgla spowodowało zmiany nie tylko w wodach powierzchniowych ale również w poziomie zalegania wód podziemnych. Skutkiem funkcjonowania systemu odwadniającego jest „lej depresji”, czyli obszar z obniżonym poziomem zalegania wód podziemnych. Jego zasięg w utworach trzeciorzędowych ma kształt zbliżony do koła o promieniu 10 ~ 11 km. Zmiany stosunków wodnych w utworach czwartorzędowych sięgają 200 ~ 600 m od granic odkrywki (wkopu).

W 2008 roku weszło w życie nowe rozporządzenie. Klasyfikację wód podziemnych przeprowadza się wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku - w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2008r. Nr 143, poz. 896). Monitoring JCW podziemnych i powierzchniowych prowadzony jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2009r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2009r. Nr 81 poz. 685).

W wyniku przeprowadzonych wierceń na obszarze województwa wielkopolskiego w 2010 r. nie stwierdzono obecności wód o bardzo dobrej jakości, wody dobrej jakości występowały na 5 stanowiskach, na 28 stanowiskach stwierdzono zadowalającą jakość wód, a na 12 stanowiskach niezadowalającą. W 4 otworach badania wykazały złą jakość wód.

W granicach stężeń IV klasy jakości wystąpiły wartości następujących wskaźników zanieczyszczenia: amoniaku, potasu, żelaza, fluorków, wodorowęglanów, ogólnego węgla organicznego, glinu, sodu, azotanów, azotynów. W granicach V klasy jakości oznaczono wartości cynku, potasu, manganu, żelaza, ogólnego węgla organicznego. W ramach monitoringu regionalnego w latach 2009-2011 na terenie gminy Kazimierz Biskupi nie były badane żadne otwory.

Gospodarka odpadami (GO)

Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 21) zwana dalej ustawą o odpadach w artykule 3 ust. 1 pkt 7 definiuje **odpady komunalne** jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych, zmieszane odpady komunalne zostają zmieszane odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Istnieją dwa źródła powstawania odpadów komunalnych:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części socjalnej i inne).

Gmina Kazimierz Biskupi nie posiada na swoim terenie kompostowni oraz czynnego składowiska odpadów (istniejące jest w trakcie rekultywacji).

Od 2001 roku Gmina Kazimierz Biskupi jest członkiem powstałego w 1997 r. Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny”. Szczegółowe dane dotyczące rodzaju i ilości odpadów oraz ogólne informacje o gospodarce odpadami na terenie Gminy zawarte są w Palnie

Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny” na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015.

Związek Międzygminny „Kolski Region Komunalny” w 2004 roku podpisał ze Związkiem Międzygminnym „Koniński Region Komunalny” porozumienie, określające zasady współpracy na rzecz usprawnienia systemu gospodarki odpadami. W roku 2005 rozpoczęto opracowanie projektu pt.: "Uporządkowanie Gospodarki Odpadami Na Terenie Subregionu Konińskiego".

Do przedsięwzięcia przystąpiły 33 jednostki samorządowe. Inwestycja znajduje się na terenie trzech miast: Konina, Koła, Słupcy oraz 30 gmin (8 gmin należących do ZM KRK): Stare Miasto, Rychwał, Kazimierz Biskupi, Wierzbinek, Grodziec, Sompolno, Krzymów, Kramsk, Golina, Rzgów, Skulsk, Wilczyn, Kleczew, Dąbie, Kłodawa, Osiek Mały, Grzegorzew, Babiak, Koło, Olszówka, Zagórz, Ostrowite, Słupca, Łądek, Strzałkowo, Orchowo, Turek, Brudzew, Władysławów.

W projekcie przewidziano min.:

- organizację we wszystkich Gminach Porozumienia selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”,
- budowę we wszystkich Gminach Porozumienia Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych,
- budowę stacji przeładunkowych,
- modernizację Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie (MZGOK).

Całkowity, orientacyjny koszt projektu wynosi 217 mln zł, jest on współfinansowany z Funduszu Spójności, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Przewidywany okres realizacji projektu dotyczy lat 2008 - 2015.

Realizacja projektu spowoduje stworzenie spójnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie zamieszkałym przez ponad 350 000 mieszkańców. Projekt wpisuje się w Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, jest zgodny z celami Strategii Rozwoju Kraju, Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Odpady komunalne

Gmina Kazimierz Biskupi zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Kazimierz Biskupi Nr XXXII/314/2001 z dnia 28 czerwca 2001 r. przystąpiła do Związku Międzygminnego „KONIŃSKI REGION KOMUNALNY”.

Jako podstawowy cel gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Kazimierz Biskupi przyjęto minimalizację ilości wytwarzanych odpadów oraz wprowadzenie właściwego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania oraz rozszerzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów. Gospodarka odpadami na terenie Gminy Kazimierz Biskupi ma na celu także ochronę gleby przed degradacją. Realizacja celu podstawowego wymaga realizacji celów cząstkowych oraz przedsięwzięć zapisanych w Planie.

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. 2012.poz. 391), która zmienia dotychczasowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Znowelizowana ustawa nakłada na organy gminy nowe zadania. Gmina na nowych zasadach odpowiada za gospodarowanie odpadami na swoim terenie. Zobowiązana jest zorganizować system gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z zapisami ustawy oraz z uwarunkowaniami miejscowymi. Ustawa daje czas na wprowadzanie poszczególnych elementów systemu tak, aby najpóźniej 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zaczął on funkcjonować. Ustawodawca, dzięki przepisom przejściowym wskazał kolejność wprowadzania poszczególnych etapów nowego systemu.

Od 01 stycznia 2012 r. zaczął działać rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Rejestr prowadzony jest w postaci bazy danych w formie elektronicznej. Przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany uzyskać wpis do rejestru działalności regulowanej w gminie, z terenu której zamierza odbierać odpady komunalne. Ww. wpis zastąpi zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych stałych od właścicieli nieruchomości na terenie danej gminy. Od dnia 1 stycznia br. wpis do rejestru powinni uzyskać nowi przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy mają wydane decyzje na odbieranie odpadów komunalnych mogą prowadzić działalność na ich podstawie do końca 2012 r. Po upływie tego terminu również muszą uzyskać wpis do rejestru działalności regulowanej. Podmiot prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości posiadający wpis do rejestru działalności regulowanej będzie mógł odbierać odpady komunalne na zlecenie gminy, jedynie w przypadku, gdy zostanie wyłoniony w drodze przetargu.

Od 1 stycznia 2013 r. zaczną obowiązywać nowe regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Do tego czasu gmina jest zobowiązana podjąć uchwały w sprawie stawek opłat, szczegółowych zasad ich ponoszenia, wzoru deklaracji i terminu złożenia pierwszych deklaracji. Ponadto od tego dnia powinna zacząć się kampania edukacyjno – informacyjna, mająca na celu zapoznanie właścicieli nieruchomości z obowiązkami wynikającymi z uchwał.

Od 1 lipca 2013 r. nowy system zaczyna funkcjonować – uchwały rady gminy wchodzi w życie, gmina zaczyna pobierać opłaty od właścicieli nieruchomości i w zamian zapewnia świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Do tego czasu muszą zostać rozstrzygnięte przetargi na odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości i muszą być podpisane umowy między gminą, a przedsiębiorcą wyłonionym w przetargu. Gminom i podmiotom odbierającym odpady zostaną wskazane instalacje, do których będą zobowiązane kierować określone rodzaje odpadów. Do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (a w przypadku ich awarii lub braku – do instalacji wskazanych jako zastępcze) zgodnie z ustawą powinny być przekazywane zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania przeznaczone do składowania.

Ustawa wprowadza obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmujących takie frakcje jak papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji. Aby to zrealizować, gminy mają tworzyć punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp do nich wszystkim mieszkańcom Gminy. Mają też wskazywać miejsca prowadzenia zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Kolejnym terminem przejściowym nałożonym przez ustawodawcę jest termin podjęcia uchwał:

- w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości o miejscu i terminach jej składania, a także o terminie złożenia pierwszej deklaracji,

- w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę.

Uchwały te rada gminy jest zobowiązana podjąć nie później niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Powinny one wejść w życie nie później niż 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Podjęte uchwały staną się podstawą systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy.

Jedną z podstawowych uchwał podjętych przez radę gminy będzie uchwała w sprawie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Określi ona stawkę opłaty, a także sposób jej obliczenia. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy może stanowić iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość

albo od ilości zużytej wody z danej nieruchomości lub powierzchni lokalu mieszkalnego. Opłaty od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne stanowić mogą iloczyn liczby pojemników z odpadami komunalnymi powstałymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ww.

Możliwość wyboru metody ma pomóc sprawiedliwie naliczać opłaty. Rada gminy będzie mogła również określić jedną stawkę opłaty dla gospodarstwa domowego. Podstawą naliczenia opłaty będzie deklaracja składana przez właściciela nieruchomości. Aby upowszechnić selektywne zbieranie odpadów „u źródła” ustawodawca nakazał określić niższą stawkę opłaty, jeżeli odpady będą zbierane w sposób selektywny (informacja: <http://www.kazimierz-biskupi.bip.net.pl/?a=1924>).

Rada Gminy w Kazimierzu Biskupim przyjęła, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, uchwały dotyczące wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Kazimierz Biskupi:

- Uchwała Nr XXX/235/12 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kazimierz Biskupi
- Uchwała Nr XXX/236/12 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Uchwała Nr XXX/237/12 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty
- Uchwała Nr XXX/238/12 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Uchwała Nr XXX/239/12 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości

Gmina Kazimierz Biskupi posiada zorganizowany system wywozu odpadów komunalnych. Odpady komunalne od roku 2007 z terenu gminy odbierają przedsiębiorcy prywatni posiadający odpowiednie zezwolenia. Zorganizowanym odbiorem odpadów jest objętych 97% mieszkańców gminy, odbiór odpadów komunalnych następuje raz na tydzień. Pojemność pojemników do zbierania odpadów z terenu gminy to w zależności: 120 litrów, 240 litrów oraz 1100 litrów. Rodzaj (typ) samochodów

(śmieciarek) używanych do odbioru odpadów to: śmieciarki VOLVO MEDIUM FL 618, śmieciarki VOLVO PUCHER FM 7 SUPERMEDIUM, śmieciarki VOLVO PUCHER FM 9 SUPERMEDIUM, śmieciarki VOLVO MEDIUM FM 9, śmieciarki SMW, śmieciarki Jelcz, śmieciarki Liaz. Stan techniczny opisywanych samochodów określa się na bardzo dobry. Jak do tej pory w gminie Kazimierz Biskupi nie przeprowadzono badań morfologii odpadów. Przeprowadzenie powyższych badań gmina Kazimierz Biskupi powinna uwzględnić w harmonogramie działań perspektywicznych. Za usługę wywozu odpadów z poszczególnych posesji płać właściciele opisywanych nieruchomości firmom specjalistycznym, które posiadają odpowiednie pozwolenia.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych

System gospodarki odpadami komunalnymi ogranicza się do zbierania odpadów komunalnych gromadzonych w sposób selektywny (systemem koszowym i workowym „u źródła”) i nieselektywny (pojemniki o pojemności 35 litrowe i 1100 litrowe). Gmina Kazimierz Biskupi selektywną zbiórkę odpadów prowadzi już od 1999 r. Początkowo organizowano zbiorcze punkty selektywnego gromadzenia odpadów we wszystkich szkołach na terenie gminy, przy punktach handlowych oraz zabudowie wielorodzinnej. W roku 2003 gmina wdrożyła selektywną zbiórkę odpadów „u źródła”. Do końca roku 2011 systemem selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych objętych było 80% mieszkańców gminy. Do zbierania odpadów niesegregowanych z pojemników umieszczonych na nieruchomościach należących do Gminy Kazimierz Biskupi oraz innych terenach użytku publicznego (przy Urzędzie Gminy, przy ulicach, przystankach autobusowych itp.) wykorzystywane było w latach: 2008 rok – 111 pojemników (kosze uliczne o pojemności 35 l oraz kontenery o pojemności 1100 l); 2009 rok - 7 pojemników (o pojemności 1100 l); 2010 rok – 10 pojemników (o pojemności 1,5 m³ oraz o pojemności 7,5 m³ KP7); 2011 rok – 10 pojemników (o pojemności 1,5 m³ oraz o pojemności 7,5 m³ KP7). Natomiast do zbierania odpadów segregowanych obowiązywał system pojemnikowy na tworzywa sztuczne, szkło, makulaturę. W latach 2008-2011 wykorzystano następującą ilość pojemników: na tworzywa sztuczne – 45 szt., szkło – 32 szt., makulatura – 11 szt.

Do zbierania odpadów w systemie selektywnej zbiórki wykorzystywano plastikowe worki o pojemności 120 l o zróżnicowanej kolorystyce:

- żółte na plastik,
- białe na szkło,
- niebieskie na papier.

Właścicielem pojemników jest Gmina Kazimierz Biskupi oraz Starostwo Powiatowe w Koninie (umowa o użyczenie). Zapotrzebowanie na pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów jest jednak znacznie większe.

Selektywna zbiórka odpadów odbywa się zgodnie z ustalonym harmonogramem w Kazimierzu Biskupim w pierwszy poniedziałek miesiąca, natomiast w pozostałych miejscowościach w pierwszy wtorek miesiąca.

Wdrożono również systemu selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych. W szkołach prowadzona była zbiórka zużytych baterii oraz w pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów (wydzielone kieszenie w pojemnikach).

Wg danych przekazanych przez 10 firm prowadzących działalność w zakresie zbierania odpadów komunalnych z terenu Gminy, w roku 2010 na terenie gminy Kazimierz Biskupi zebrano łącznie 1 875,5 Mg odpadów, natomiast w 2011 roku – 1 354,37 Mg. Dane dotyczące ilości oraz rodzajów

odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy w okresie 2008-2011 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5.11. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach wytworzonych odpadów w latach 2008-2011

Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Masa wytworzonych odpadów [Mg]
2008 rok		
20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	24,7
20 01 02	Opakowania ze szkła	79,6
20 01 39	Tworzywa sztuczne	13,6
20 02 01	Odpady zielone (ulegające biodegradacji)	26,7
20 02 02	Gleba, ziemia w tym kamienie	-
20 02 03	Odpady z ogrodów (w tym z cmentarzy)	-
20 03 01	Odpady komunalne niesegregowane	-
2009 rok		
20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,8
20 01 02	Opakowania ze szkła	97,2
20 01 39	Tworzywa sztuczne	83,1
20 02 01	Odpady zielone (ulegające biodegradacji)	0,4
20 02 02	Gleba, ziemia w tym kamienie	-
20 02 03	Odpady z ogrodów (w tym z cmentarzy)	-
20 03 01	Odpady komunalne niesegregowane	1345,6
2010 rok		
20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	56,0
20 01 02	Opakowania ze szkła	49,0
20 01 39	Tworzywa sztuczne	134,7
20 02 01	Odpady zielone (ulegające biodegradacji)	-
20 02 02	Gleba, ziemia w tym kamienie	-
20 02 03	Odpady z ogrodów (w tym z cmentarzy)	-
20 03 01	Odpady komunalne niesegregowane	1635,8
2011 rok		
20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	34,13
20 01 02	Opakowania ze szkła	83,68
20 01 39	Tworzywa sztuczne	85,38
20 02 01	Odpady zielone (ulegające biodegradacji)	2,4
20 02 02	Gleba, ziemia w tym kamienie	5,84
20 02 03	Odpady z ogrodów (w tym z cmentarzy)	1,04
20 03 01	Odpady komunalne niesegregowane	1141,9

* Na podstawie danych Urzędu Gminy Kazimierz Biskupi

W celu ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych wśród mieszkańców propagowane jest kompostowanie odpadów biodegradowalnych w przydomowych kompostownikach. Odpady wyselekcjonowane przez mieszkańców gminy takie jak odpady kuchenne, ogrodowe, rolniczego pochodzenia roślinnego, kompostowane były w miejscu ich powstawania, czyli na przydomowych kompostownikach.

Należy zauważyć, że gmina Kazimierz Biskupi od 2007 r. przystąpiła do „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu konińskiego na lata 2007-2012”. Natomiast, w 2008 r. zgodnie z zadaniem dla gmin wymienionym w „Programie usuwania azbestu i wyrobów

zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, Firma Eko-Efekt z Warszawy opracowała dla gminy Kazimierz Biskupi „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008-2032”. W ramach przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie opisywanej gminy wynika, że całkowita ilość płyt azbestowo-cementowych przeznaczonych do usunięcia, wynosi 176 663,09 m² natomiast całkowita ilość rur azbestowo-cementowych, przeznaczonych do wymiany to 22 025 m. Od roku 2007 do chwili obecnej usunięto z terenów gminy Kazimierz Biskupi 131 809 kg płyt azbestowo-cementowych w ramach realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu konińskiego na lata 2007-2012”.

Zasoby przyrodnicze (OP), prawne formy ochrony przyrody i lasy

Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe; park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów, (art. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi nie ma parków narodowych.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi, (art. 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi znajdują się cztery rezerваты przyrody.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju, (art. 16 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na przedmiotowym terenie nie ma parków krajobrazowych.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych, (art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi występuje Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Sieć obszarów **Natura 2000** obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO); specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO); obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW), (art. 25 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Obszary te mogą się pokrywać, a ponadto obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody.

Obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wyznaczono na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133, ze zm.). Celem wyznaczenia tych obszarów jest ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów.

Specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000, obszary mające znaczenie dla wspólnoty na podstawie Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) (Dz. U. L 33 z 8.2.2011). Celem wyznaczenia tych obszarów jest trwała ochrona siedlisk przyrodniczych, populacji i siedlisk roślin oraz zwierząt, a także odtworzenie siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków roślin lub zwierząt.

Na terenie Gminy znajduje się obszar Natura 2000 – Puszcza Bieniszewska (PLH 300011).

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie, (art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi znajduje się 10 pomników przyrody.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania, (art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na terenie Gminy nie ma użytków ekologicznych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne, (art. 43 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

Na danym terenie brak jest zespołów przyrodniczo – krajobrazowych.

Istotną rolę na terenie gminy Kazimierz Biskupi spełniają formy ochrony przyrody, tj. rezerwaty przyrody, obszar chronionego krajobrazu, obszar NATURA 2000 oraz pomniki przyrody, które chronią unikatową przyrodę tego regionu. Zostały one zestawione w tabeli poniżej wg danych UG.

Tabela 5.12. Powierzchnia zajmowana przez tereny zielone w gminie Kazimierz Biskupi

Lp.	Tereny zielone	Powierzchnia [ha]
1.	Rezerваты przyrody:	
	▪ „Sokółki”	240,00
	▪ „Bieniszew”	144,00
	▪ „Mielno”	94,43
	▪ „Pustelnik”	100,25
2.	Park Kulturowy w Kazimierzu Biskupim (odbiór do końca stycznia 2013 roku)	2,579
3.	Skwery	-
4.	Zieleń przyuliczna i w pasach drogowych	6,2
5.	Zieleń osiedlowa	0,4
6.	Zieleń na posesjach prywatnych	-
7.	Cmentarze:	
	▪ Dobrosołowo	0,83
	▪ Posada	1,07
	▪ Kazimierz Biskupi	2,52
8.	Lasy	Na terenie Gminy Kazimierz Biskupi powierzchnia zalesiona wynosi 137 ha. W latach 2008-2011 zalesiono zaledwie 3 ha gruntów.
9.	Ogródki działkowe w Kazimierzu Biskupim	7,7

Źródło: wg danych Urzędu Gminy

Znajdujący się na terenie gminy Kazimierz Biskupi duży kompleks leśny – pozostałość po historycznej Puszczy Kazimierskiej - obejmuje cztery rezerваты przyrody:

- **Rezerwat Leśny Bieniszew** utworzony w 1996 r. obejmuje 144,40 ha lasów liściastych o charakterze dąbrowy oraz grądu ubogiego. W runie lasu spotkać można konwalię dwulistną, przyłuszczkę pospolitą, groszek czerniejący, dziurawca skąpolistnego, przeńca zwyczajnego, turzycę pigułkową. W części południowej znajduje się kilka jeziorek śródleśnych. Występują tu dorodne drzewostany dębowe, wśród nich drzewa pomnikowe.
- **Rezerwat Mielno** jest najstarszym rezerwatem na terenie Puszczy Bieniszewskiej (powstał w 1957 r.). Obejmuje jezioro Mielno wraz z otaczającym je lasem i łąkami o łącznej powierzchni 94,43 ha. Granicą południową rezerwatu biegnie zielony szlak turystyczny Kawnice-Licheń, ścieżka rowerowa Kazimierz Biskupi – Konin oraz fragment ścieżki przyrodniczo – leśnej. Pierwotnie rezerwat miał chronić miejsce lęgowe ptactwa wodnego oraz reliktywne stanowisko brzozy niskiej. Jednak ze względu na obniżanie się poziomu wód gruntowych w dużej części przestał pełnić powyższe funkcje. Obecnie najciekawszym zjawiskiem w rezerwacie jest postępujący proces „starzenia się” jeziora i sukcesja zbiorowisk roślinnych w jego obrębie związana z narastaniem tafli zbiornika, m. in. przez osokę aloesową i żabiściek pływający oraz stanowisko rzadkiego gatunku storczyka – lipiennka Loesela. W rezerwacie występują 24 gatunki drzew i 19 gatunków krzewów. Na szczególną uwagę zasługuje brzoza niska, relikwyt późnoglacialny, który pierwszy obok brzozy karłowatej pojawił się na naszych terenach w strefie bezdrzewnej tundry.

- **Rezerwat Pustelnik** utworzony został w 1997 r. na powierzchni 100,25 ha. Podstawowym celem ochrony jest zachowanie zbliżonego do naturalnego fragmentu lasów łęgowych i grądowych na terenie Puszczy Bieniszewskiej, m.in. z dość licznie tu występującą w runie lilią złotogłów. W jego obrębie na szczycie wzgórza Sowia Góra znajduje się klasztor Kamedułów.
- **Rezerwat Sokółki** to czwarty z rezerwatów chroniących najcenniejsze fragmenty Puszczy Bieniszewskiej, stanowiących pozostałość dawnych Lasów Kazimierzowskich, zatwierdzony w 1996 r. Zajmuje powierzchnię 240,00 ha powierzchni leśnej porośniętej grądem środkowoeuropejskim oraz łęgami: jesionowo-olszowym i jarzmiankowo – jesionowym. Lasy te charakteryzują się dobrze wykształconym podszytem z dominującym grabem oraz klonem i bukiem. W runie spotkać można m.in. wawrzynka wilczełyko i lilię złotogłów. Brzegiem rezerwatu biegnie edukacyjna Ścieżka Przyrodniczo – Leśna. Powyższe rezerваты stanowią najcenniejszy w powiecie konińskim kompleks przyrodniczo – turystyczny i ostoję dla dzikiego ptactwa i zwierzyny łownej.

Ponadto w granicach administracyjnych gminy Kazimierz Biskupi znajduje się część (ok. 3 km²) **Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**, który łącznie zajmuje powierzchnię 460 km² i został utworzony na podstawie uchwały Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie, z dnia 29.01.1986 r. „w celu ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonych do stanu naturalnego oraz konieczności zapewnienia społeczeństwu niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne dla rozwoju turystyki i wypoczynku”. Obszar obejmuje fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego połączony ciągiem wzgórz moreny czołowej z resztą dawnej Puszczy Bieniszewskiej. Wzgórza moreny czołowej ciągną się od Powidła do Konina i osiągają wysokość do 125 m n.p.m. przy wysokościach względnych dochodzących do 20 m i spadkach terenu 30°. Wzgórza te mają zróżnicowaną rzeźbę – od wyraźnych wałów o płaskim szczycie, po wznoszący się szereg pagórków. Budowa geologiczna tych moren jest zróżnicowana. Bardzo atrakcyjnymi i często spotykanymi na tym obszarze formami są rynny polodowcowe z jeziorami i bez nich. Największe jeziora tego obszaru to: Powidzkie, Niedzięgiel, Suszewskie, Wilczyńskie, Budziszawskie oraz Ostrowidzkie – w znacznej części linii brzegowej otoczone lasami. Obszar Powidzko - Bieniszewski tradycyjnie wykorzystywany jest jako teren wypoczynkowy. Znajdują się tu liczne szlaki turystyczne i różne ośrodki. Obszar Powidzko – Bieniszewski łączy się z doliną Warty ciągiem wzgórz moreny czołowej przez rejon Puszczy Bieniszewskiej ze sztucznym zbiornikiem na północ od Słupcy.

Na terenie Gminy znajduje się 10 obiektów, które objęto ochroną w formie ustanowienia ich **pomnikami przyrody**, a są to:

- głaz narzutowy „Patkul” w Kazimierzu Biskupim o wysokości 1m, długości 1,5 m z wrytym napisem „PATKUL 1707”, upamiętniający egzekucję Jana Reinholda Patkula przywódcy ruchu szlachty inflanckiej przeciwko absolutnej władzy króla Szwecji Karola XII (nr rejestru 16).
- 2 dęby szypułkowe w miejscowości Bieniszew - jeden o obwodzie ponad 550 cm i wysokości ponad 20 m (nr rejestru 70) oraz drugi zwany „Dziadek” ponad 500 letni dąb o obwodzie ponad 530 cm.
- grupa 7 dębów szypułkowych w miejscowości Głogów w wieku ok. 500 lat, z których najgrubszy ma w obwodzie ponad 800 cm (nr rejestru 26).

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi znajduje się obszar sieci Natura 2000 **Puszcza Bieniszewska** (PLH 300011) o powierzchni 952,5 ha. Teren ten został zakwalifikowany jako specjalny obszar ochrony (SOO). Znajduje się w całości na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego

Krajobrazu. Zwarty kompleks, bardzo dobrze zachowanych żyznych lasów liściastych różnych typów, szczególnie cennych jako rezerwuar genów w krajobrazie podlegającym bardzo intensywnej, wielkopowierzchniowo działającej antropopresji (nieopodal położone są rozległe zwałowiska zewnętrzne i wewnętrzne kopalni węgla brunatnego, obecnie zrehabilitowane). Niemal cały opisywany obszar pokrywają dobrze zachowane lasy grądowe oraz łęgi, niewielkie powierzchnie zajmują również acidofilne i świetliste dąbrowy. Pośród opisywanych dąbrów leżą trzy eutroficzne zbiorniki wodne a na ich brzegach rosną poławie eutroficznych szuwarów i mechowisk. Łącznie stwierdzono tu występowanie 8 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Cenna ostoja florystyczna. Występuje tutaj co najmniej 12 gatunków rzadkich w skali kraju bądź regionu. Zbiorowiska leśne są tu dobrze zachowane i mocno zróżnicowane. Dla wielu fragmentów wykonano dokumentację fitosocjologiczną (rezerwaty Bieniszew, Sokółki – walory florystyczne, Pustelnik – walory krajobrazowe oraz Mielno). W Puszczy Bieniszewskiej znajduje się jeden z niewielu w Polsce klasztorów pustelniczych Kamedułów.

Przez teren lasów, skrajem rezerwatów przyrody, przebiegają piesze szlaki turystyczne oraz rekreacyjna trasa rowerowa. Dodatkowymi atrakcjami są szlaków są liczne śródleśne oczka wodne. Wokół lasów znajdują się jeziora i kanały, które stanowią rezerwy wody dla potrzeb elektrowni oraz wykorzystywane są przez wędkarzy.

Środowisko przyrodnicze w wyniku działalności górniczej uległo istotnym przeobrażeniom. Tam gdzie ingerencja człowieka w środowisko była największa, powstały silnie przekształcone przestrzenie z nową szatą roślinną i zwierzęcą charakterystyczną dla obszarów poeksploatacyjnych. Obszar gminy porasta roślinność typowa dla obszarów silnie antropogenicznie przekształconych obejmująca kosmopolityczne gatunki. Tereny silnie przekształcone w wyniku działalności Kopalni Odkrywkowej Węgla Brunatnego-skarpy zwałowiska obsadzone są grochodrzewem i różanecznikiem żółtym, w celu zabezpieczenia zbocza przed erozją oraz pionierską roślinnością zielną, zdominowaną przez zbiorowiska podbiału pospolitego, stanowiące wczesne stadia sukcesji rekreatywna w miejscach gdzie zniszczona została całkowicie roślinność poprzednio tu występująca.

Drzewostan będący w zarządzie Nadleśnictwa Konin obręb Kazimierz Biskupi to pozostałości dawnych rozległych Lasów Kazimierzowskich. Są to głównie drzewostany sosnowo-dębowe z domieszką modrzewia, buka i świerka porastające stosunkowo żyzne siedliska lasu mieszanego świeżego (LMśw), lasu świeżego (Lśw) i olsu (Ol). Podszyt oraz warstwa zielona są bogate i dobrze wykształcone; składają się z podrostu gatunków domieszkowych oraz roślinności krzewiastej i zielonej charakterystycznej dla lasów dębowo – grabowych.

Na terenie Nadleśnictwa Konin (w tym na terenie gminy Kazimierz Biskupi) występują rośliny prawnie chronione takie jak: wawrzynek wilczełyko, purchawica olbrzymia, barwinek pospolity, czosnek wężowy, lipiennik loesela, storczyk krwisty, grzybień białe, lilia złotogłów, kopytnik pospolity, przylaszczka pospolita. Zwierzęta prawnie chronione to: biegacze, trzmiele, ropuchy, zaskroniec zwyczajny, jaszczurki, żmija zygzakowata, bocian czarny, bocian biały, łabędź, orzeł bielik, żuraw, dudek, dzięcioły, sójka, kos, jeź, ryjówki, nietoperze, wiewiórka, kret (<http://konin.lasypanstwowe.poznan.pl/>).

Lasy

Gmina Kazimierz Biskupi należy do Nadleśnictwa Konin. Leśność Gminy na koniec 2011 r. stanowiła 26%. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych to 2939,4 ha; w tym 144 ha stanowią lasy prywatne. Gleby obszarów leśnych to głównie gleby rdzawe i brunatne, które tworzą siedliska borów i lasów

mieszanych, dominującym gatunkiem jest tu sosna oraz dąb, olsza, brzoza. Stan sanitarny Nadleśnictwa Konin a tym samym lasów znajdujących się na terenie gminy Kazimierz Biskupi można określić jako bardzo dobry a zdrowotność lasu jako dobrą. Główne zagrożenia lasów na terenie gminy to: zagrożenie pożarowe, zmiana stosunków wodnych w glebie (na skutek eksploatowanych złóż kopalin), a tym samym zmniejszenie odporności drzew na inwazje szkodników i działanie wiatru, co finalnie doprowadza do obumierania drzewostanów.

Klimat akustyczny (H)

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska emitowanym z licznych źródeł. Długotrwałe występowanie hałasu wywołuje zmęczenie, podatność na stres, bezsenność, a więc jego wpływ na człowieka jest zdecydowanie negatywny. Hałas jest zjawiskiem powszechnie występującym, szkodliwym dla zdrowia, uciążliwym i powodującym dyskomfort. Głównym źródłem hałasu uciążliwego dla środowiska przyrodniczego i ludzi jest komunikacja. Uciążliwość hałasu zależy od jego poziomu, pory i częstotliwości jego trwania. Głównymi źródłami hałasu w środowisku są: komunikacja (drogi, linie kolejowe - hałas drogowy i kolejowy), przemysł (hałas przemysłowy). Spośród wymienionych źródeł na terenie gminy Kazimierz Biskupi największy problem stanowi hałas drogowy, ponieważ dotyka największej liczby ludności gminy.

Największy wpływ na klimat akustyczny gminy miała komunikacja drogowa, będąca dominującym źródłem hałasu. Z uwagi na brak dróg tranzytowych przebiegających przez teren Gminy nie ma obecnie większej uciążliwości związanej z hałasem drogowym. W roku 2001 oddano do użytku obwodnicę o długości ok. 1 km, dzięki czemu ruch samochodowy został skierowany poza teren zabudowy miejscowości Kazimierz Biskupi. Większe narażenie na hałas występowało w okresie działania kopalni odkrywkowych. Obecnie eksploatacje wszystkich odkrywek zostały zakończone, a więc w/w czynnik niekorzystny dla środowiska nie występuje.

Tabela 5.13. Wyniki pomiarów poziomu hałasu i natężenia ruchu pojazdów prowadzonych przez zarządzającego w otoczeniu dróg krajowych, wojewódzkich na terenie powiatu konińskiego w roku 2010

Nr drogi	Km drogi	Miejscowość/ ulica	Dopuszczalny poziom hałasu dla dnia/nocy dop (dB)	Odległość punktu pomiarowego od drogi (m)	Równoważny poziom hałasu LAeq (dB)		Natężenie ruchu pojazdów			
					Pora dzienna	Pora nocna	Pora dzienna		Pora nocna	
							Ogółem	% pojazdów ciężkich	Ogółem	% pojazdów ciężkich
92	44+000	Kawnice	55/50	10	67,3	62,3	626	6,8	110	6,7
264	1+400	Kleczew, ul. 600-Lecia 24	55/50	10	64,1	56,0	314	3,4	46	8,7
467	18+700	Myślubórz, teren OSP	60/50	14,5	66,0	61,1	159	20,2	46	37,7
266	96+000	Wola Podłęzna, ul. Długa 11	55/50	14	60,5	49,7	162	1,3	20	2,5

Źródło: <http://www.poznan.pios.gov.pl/publikacje/raport2010/raport2010.pdf>

Hałas komunikacyjny jest obecnie głównym źródłem zakłóceń klimatu środowiska. W mniejszym stopniu występuje uciążliwość związana z hałasem kolejowym. Eskalacja hałasu drogowego w środowisku spowodowana jest wzrastającą liczbą pojazdów samochodowych (w tym znacznym wzrostem liczby samochodów ciężarowych). Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu jest działaniem długookresowym. Działania, jakie powinny zostać podjęte w celu zmniejszenia uciążliwości hałasowej dotyczą, m.in.: narzędzi administracyjno-prawnych np.:

- tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które są podstawowymi aktami prawa miejscowego, z uwzględnieniem:
 - lokalizowanie w pobliżu tras budynków handlowo-usługowych a nie mieszkalnych,
 - opracowanie standardów akustycznych danego terenu,
- ewentualne ustanawianie obszarów ograniczonego użytkowania,
- planowania ruchu komunikacyjnego,
- ograniczenie dopuszczalnej prędkości (egzekwowanie ograniczenia prędkości przez fotoradary),
- wprowadzenie obszarów, z których całkowicie wyeliminowany zostanie ruch tranzytowy,
- ewentualne wprowadzenie obszarów cichych,
- zastosowania technicznych środków zaradczych stosowanych przy źródłach hałasu: remonty dróg, szlifowanie torów kolejowych, wymiana sukcesywna taboru (autobusy) na nowszy.
- zmniejszenia przenoszenia dźwięku: zabezpieczenia akustyczne, wprowadzanie zieleni izolacyjnej,
- zastosowania monitoringu hałasu.

Miernikiem zagrożenia środowiska rozwojem motoryzacji może być wskaźnik presji motoryzacji, obliczany na podstawie danych z Generalnego Pomiaru Ruchu i danych statystycznych GUS. Wskaźnik presji podaje nam średnioważone natężenie ruchu w stosunku do powierzchni badanego obszaru.

Podsumowanie

Hałas komunikacyjny jest obecnie głównym źródłem zakłóceń klimatu akustycznego środowiska gminy Kazimierz Biskupi. W mniejszym stopniu występuje na terenie gminy uciążliwość związana z hałasem kolejowym. Jednak ze względu na oddaną do użytku w 2001 r. obwodnicę o długości ok. 1 km, ruch samochodowy na przedmiotowym obszarze został skierowany poza teren zabudowy miejscowości Kazimierz Biskupi i nie stanowi już większej uciążliwości dla mieszkańców.

Do czynników pozytywnych na przedmiotowym terenie należą:

- podejmowane działania zapobiegające (modernizacja, remonty nawierzchni dróg) oraz ograniczające rozprzestrzenianie się hałasu w środowisku (obwodnica),
- wzrastająca świadomość społeczeństwa skutkująca interwencjami (dotyczącymi zakładów przemysłowych, dróg - będących źródłem hałasu).

Do czynników negatywnych należy zaliczyć:

- niewystarczające działania naprawcze w stosunku do miejsc, gdzie występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych.

Potencjalnymi problemami są:

- narażenie mieszkańców na hałas drogowy spowodowany zwiększającą się liczbą pojazdów zarejestrowanych na terenie Gminy,
- brak pomiarów hałasu na terenie gminy Kazimierz Biskupi,
- brak kompleksowego opracowania dającego rozpoznać wszystkie miejsca przekroczeń poziomów dopuszczalnych w odniesieniu do hałasu komunikacyjnego.

Zapobieganie poważnym awariom (PAP)

Podstawowym aktem prawnym w zakresie ochrony środowiska związanym z przeciwdziałaniem poważnym awariom przemysłowym (PAP) jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska - tytuł IV, w której zawarte są: przepisy ogólne, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, obowiązki organów administracji związane z awarią przemysłową. Zgodnie z ww. ustawą Poś, poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe podczas procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi oraz środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Zgonie z Poś przez poważną awarię przemysłową rozumie się także poważną awarię w zakładzie. Wystąpienie poważnej awarii przemysłowej związane jest z bezpośrednim zagrożeniem środowiska naturalnego. Ochrona środowiska przed poważną awarią oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska. Prowadzący zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii, dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych oraz organy administracji są obowiązani do ochrony środowiska przed awariami. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowaniu awarii przemysłowych poprzez: kontrolę podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, badanie przyczyn wystąpienia awarii oraz sposobów likwidacji skutków awarii, prowadzenie szkoleń i instruktażu.

WIOŚ w Poznaniu prowadzi na bieżąco rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii i przekazuje go do GIOŚ. Poza tym WIOŚ w ramach działalności kontrolnej prowadzi co roku kontrole zakładów, które stwarzają potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub na terenie których może dojść do zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

Do jednostek współpracujących w zakresie minimalizacji zagrożeń powstania poważnych awarii przemysłowych należą m.in.: Wojewódzki inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowa Straż Pożarna, Wojewoda, policja, Państwowa Inspekcja Handlowa oraz Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego.

Pola elektromagnetyczne (PEM)

Źródłami pól elektromagnetycznych są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (gł. 220 kV 110 kV), stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, anteny radiowe, nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowych, pracujące w paśmie 900 MHz oraz 1800 MHz i wyższych częstotliwościach.

Pomiary poziomu pól elektromagnetycznych WIOŚ w Poznaniu prowadzi w cyklu trzyletnim, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007r.

Nr 221, poz. 1645). Do prowadzenia okresowych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku zobowiązuje ustawa Prawo ochrony środowiska (POŚ). Zgodnie z art. 123 ustawy Poś, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 121 ustawy POŚ, ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dla identyfikacji problemu oddziaływania pól elektromagnetycznych na obszarze gminy niezbędne jest prowadzenie inwentaryzacji obiektów emitujących takie pola. Rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest prowadzony przez wojewodę i corocznie aktualizowany. Ponadto konieczne jest umieszczanie informacji o lokalizacji i oddziaływaniu na środowisko takich obiektów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania w przypadkach, gdzie jest przewidywane lub rejestrowane przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Elektroenergetyczne linie napowietrzne (EELN) o napięciu 440 kV, 220 kV i 110 kV wpisały się w krajobraz rejonu Konina. Między innymi z tego rejonu zasilane są Poznań i północne rejony kraju. EELN to urządzenia napowietrzne przeznaczone do przesyłania energii elektrycznej, składające się z: przewodów, izolatorów, konstrukcji wsporczych osprzętu. Polskie przepisy ochrony środowiska odnoszą się do linii prądu przemiennego o napięciach znamionowych 110 kV i wyższych. Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektromagnetycznych zostały zapisane w przepisach.

Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz.826) określa między innymi dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez linie elektroenergetyczne. Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektromagnetycznych zostały zapisane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U z 2003 r. Nr 192, poz.1883).

W 2010 r. WIOŚ w Poznaniu przeprowadził badania pól elektromagnetycznych w dwóch punktach na terenie miasta Konina na ul. Jana Pawła II 52, gdzie poziom promieniowania wyniósł 0,48 V/m oraz na ul. Przemysłowej gdzie pomiar dał wynik 124 B 0,09 V/m.

Podsumowanie

Na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować, że postęp cywilizacyjny powoduje ciągły wzrost ilości źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Niezbędne jest zatem badanie jego poziomów i kontrolowanie ich, aby nie dopuścić do sytuacji przekraczania poziomów dopuszczalnych. Bardzo ważne jest wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (mpzp), a także ustalanie lokalizacji linii wysokiego napięcia pomiędzy inwestorami, organami administracji oraz społecznością. Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Poś), prowadzący instalację wytwarzającą pola elektromagnetyczne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja

wymaga zgłoszenia (Dz. U. z 2010r. Nr 130, poz. 880) - zgłoszenia z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych wymagają:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

Do czynników pozytywnych należy zaliczyć:

- brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy,
- brak znaczących źródeł promieniowania na terenie Gminy w ciągu ostatnich lat.

Do czynników negatywnych zalicza się:

- dynamiczny rozwój telefonii komórkowej, wzrost liczby stacji bazowych telefonii, przez co zwiększa się ilość źródeł promieniowania i obszar ich oddziaływania,
- niewystarczająca świadomość społeczeństwa na temat źródeł, zasięgu oraz oddziaływań pól elektromagnetycznych oraz niepełna wiedza na temat skutków zdrowotnych.

Potencjalnymi problemami są:

- niewystarczająca świadomość społeczeństwa na temat źródeł, zasięgu oraz oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- brak środków finansowych na zwiększenie zakresu badań monitoringowych,
- podchodzenie zabudowy mieszkaniowej pod linie energetyczne,
- ujęcie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (mpzp) zapisów dotyczących umiejscawiania źródeł promieniowania elektromagnetycznego w taki sposób, aby nie stwarzały zagrożenia dla środowiska i mieszkańców gminy,
- konieczność wprowadzenia zakazu lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w strefie oddziaływania linii elektroenergetycznych.

Budowa geologiczna i bogactwa naturalne - kopaliny (SM)

Najstarszymi utworami rozpoznanymi wierceniami na terenie gminy są mezozoiczne utwory górnej kredy. Jest to obszar synklinorium Mogileńskiego. Jego południowo-zachodnia część charakteryzuje się dużą depresją grawimetryczną, silnym sfałdowaniem oraz wielkimi miąższościami kredy górnej. W obrębie utworów mezozoicznych rozwinęła się tektonika uskoku, jak również powstało szereg zagłębień nieckowatych typu erozyjnego, które wypełnione zostały osadami kenozoicznymi. Utwory kredowe wykształcone w facji marglisto-wapnistej, reprezentowane są przez jasnoszare i szare margle, często silnie piaszczyste i zawierające niekiedy wkładki drobnoziarnistych i pylastych piasków. Utwory te wykazują duży strefowy stopień spękania. Ich powierzchnia stropowa wyniesiona w pasie Kawnice – Gosławice zapada generalnie ku północy.

Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przez drobnoziarniste i pylaste piaski mioceni, węgiel brunatny górnego miocenu (torton) oraz iły poznańskie zaliczone do pliocenu. Piaski mioceni zwane też podwęglowymi, zalegają bezpośrednio na marglach, a w basenach sedymentacji utworów fitogenicznych podścielają pokłady węgla. Występują one w postaci szarych drobnoziarnistych piasków kwarcowych z domieszką łuszczyku, które ku górze, lokalnie przechodzą nawet w średnioziarniste o zabarwieniu brunatnym związanym z zanieczyszczeniem substancją węglową.

Mięszczość tej serii wyraźnie uzależniona jest od głębokości zalegania kredy, a w nieckach węglowych również od spągu węgla. Węgiel zalega w formie jednego pokładu. Mięszczość węgla waha się od 0 do kilkunastu metrów, przeciętnie kształtuje się w granicach 7-9 m. Należy on do ziemistych węgli miękkich – typu energetycznego, w których sporadycznie występują partie węgla ksylicytowych. Partie spągowe pokładu zanieczyszczone są piaskami kwarcowymi. Iły poznańskie – pokrywają pokład węglowy ciągłą warstwą o miąższości od 1,5 do 30 m, średnio 14,3 m. Jedynie w miejscach erozji utwory te zostały zredukowane. Generalnie pod względem sedymentacji – seria iłów naśladuje wykształcenie pokładu. W obrębie iłów często występują soczewki piasku, pyłów piaszczystych i ilastych. Litologicznie jest to kompleks niejednorodny, o różnym zabarwieniu i zaburzony glacitektonicznie. Spągowe partie iłów są często zawęglone.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez osady interglacjału mazowieckiego, zlodowacenia środkowopolskiego, interglacjału eemskiego, zlodowacenia północno-polskiego oraz holocenu. Zalegają przeważnie na osadach miocenu i pliocenu. Interglacjał Mazowiecki (Wielki) cechowały procesy denudacji i erozji, a sedymentacji zachodziła jedynie w dolinach rzecznych. Zlodowacenie środkowo-polskie pozostawiło piaski i żwiry w sposób nieciągły w lokalnych dolinach interglacjalnych. Zasadniczymi osadami są gliny morenowe (zwałowe) występujące w sposób ciągły na całym obszarze. Jest to kompleks o zmiennej, ale znacznej miąższości, barwy szarej lub ciemno-szarej. Gлина zwarta poprzecinana jest płaszczynami ciosowymi na bloki, zawiera znaczne ilości otoczków i gładów skał krystalicznych. W obrębie glin występują lokalne soczewki piasków różnoziarnistych barwy szarej.

Zlodowacenie północno-polskie (bałtyckie) swoim zasięgiem objęło tylko północną część województwa konińskiego. Pozostawiło jeden poziom glin zwałowych o miąższości do kilkunastu metrów oraz cały zespół osadów piaszczysto-żwirowych związanych z sedymentacją sandrów, rynien lodowcowych i innych dolin plejstocenijskich. Utwory zlodowacenia bałtyckiego to piaszczyste gliny żółte i brązowe oraz piaski, pospółki i żwiry występujące w postaci zazębających się wzajemnie warstewek i soczewek o bardzo różnej grubości – zależnej od stropowej powierzchni glin starszych. Charakterystyczne jest występowanie zwiększonej miąższości piasków w rynnach erozyjnych powstałych w okresie interglacjału eemskiego. Utwory piaszczyste posiadają barwę żółtą, szaro-żółtą lub rdzawą.

Najmłodszymi osadami są holocenijskie osady rzeczne tarasów niskich – zalewowych (piaski różnoziarniste) jeziorne – nieorganiczne i organiczne (torfy, gytie, kredy jeziorne) tworzą się w zagłębieniach o różnej genezie – rynnach lodowcowych, starorzeczach, zbiornikach bezodpływowych. Ich miąższość i zasięg są bardzo zmienne (źródło: Atlas Geograficzny, Warszawa 1999 r. oraz Program Ochrony Środowiska na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015).

W obrębie gminy Kazimierz Biskupi dominują osady związane z akumulacją lądolodu zlodowacenia północno-polskiego. Ono to zdecydowało nie tylko o ostatecznej morfologii obszaru, lecz również o charakterze sedymentacji i ich rozprzestrzenieniu. Przez obszar gminy przechodzi strefa marginalna lądolodu związana z jego stadiem maksymalnym. W terenie charakteryzuje się występowaniem licznych pagórków morenowych. Otaczają one wysoczyznę morenową. Pas wzgórz morenowych o szerokości do 2 km ciągnie się od Dobroszowa w kierunku SE. Obejmuje miejscowości: Cząstków – Tokarski – Radwaniec. Są to przeważnie pojedyncze niewielkie pagórki o wysokości względnej do 5 m, podścielone glinami piaszczystymi, które ku południowi łączą się ze sobą i przy drodze Kozarzew – Golina, Zarzew – Olesin tworzą obszarowo większe wyniesienie terenu. Duże nagromadzenie piaszczysto – żwirowych pagórków występuje również wzdłuż ciągu jezior. Tutaj izolowane i

pojedyncze pagórki tworzą charakterystyczny krajobraz wytopiskowy. Tym pagórkom towarzyszą duże ilości iłłów, mułków i piasków. Są to kemy tworzące zbiory niskich kopulastych form. Na obszarze gminy występują one po północnej stronie rynny jezior, aż po zabudowania Kazimierza Biskupiego. Po obu stronach jeziora Wściekłego wznoszą się wyraźnie ponad poziom terenu dwa wydłużone wały ozowe. Ozy występują również po południowej stronie jeziora Gosławskiego i na pograniczu gminy w miejscowości Wieruszew.

Bezpośrednio przed czołem lądolodu, na glinach starszych, sypane były poziomy piasków sandrowych. Z tym okresem wiąże się akumulacja piasków w rynnie jeziora Głodowskiego i Gosławskiego. Po obu stronach tej doliny występują rozległe obszary wodnolodowcowe, które charakteryzują się przewagą utworów piaszczystych nad żwirowymi. Są to przeważnie drobnoziarniste lub średnioziarniste piaski z bardzo niewielkimi i sporadycznie występującymi warstewkami żwirów. Gliny zwałowe zlodowacenia bałtyckiego pokrywają znaczny obszar gminy. Występują przeważnie w dwóch poziomach. Miąższość ich dochodzi do kilku metrów. Obszar wysoczyzny morenowej płaskiej poprzecinany jest rynnami polodowcowymi i jeziornymi (źródło: Opracowanie ekofizjograficzne gminy Kazimierz Biskupi, 2003 r.).

Kopaliny

Podstawowym bogactwem naturalnym, które zdecydowało o rozwoju gospodarczym tego obszaru jest węgiel brunatny oraz kopaliny towarzyszące. Na terenie gminy Kazimierz Biskupi udokumentowano złoża węgla brunatnego "Pątnów III", kruszywa naturalnego "Władimirów", Władimirów I" i „Sokółki”. Ponadto w Kazimierzu Biskupim na hałdach technologicznych znajduje się 5 mln m³ iłłów plioceńskich odłożonych podczas selektywnego usuwania nadkładu węgla (źródło: Program Ochrony Środowiska na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015).

Obecnie eksploatacje opisywanych odkrywek na obszarze gminy Kazimierz Biskupi została zakończona (Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015, Kazimierz Biskupi 2012 r.). W chwili obecnej Odkrywka Kazimierz Północ (obszar gm. Kazimierz Biskupi i gminy Kleczew) podlega rekultywacji w kierunku rolnym i leśnym. Rekultywację prowadzi PAK Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin”.

Przeobrażenia terenu w wyniku działalności górniczej

Decydujący wpływ na przeobrażenia środowiska przyrodniczego gminy miało wydobywanie węgla brunatnego (kopalnie odkrywkowe).

Znaczące oddziaływanie ma również funkcjonowanie Zespołu Elektrowni „Pątnów-Adamów-Konin”, a w szczególności Elektrowni „Pątnów” oraz Huty Aluminium. Eksploatacja odkrywek KWB „Konin” spowodowała znaczne przekształcenia w środowisku polegające na:

- zniszczeniu pokrywy glebowej w obrębie wyrobisk i zwałowisk oraz obiektami niezbędnymi do funkcjonowania kopalni;
- zaburzeniu stosunków wodnych tj. obniżeniu poziomu wód głębszych i przebudowie systemu wód powierzchniowych;
- zaburzeniu dotychczasowej budowy geomorfologicznej w wyniku utworzenia sztucznych form terenowych znacznie wyniesionych ponad otaczający teren (zwałowiska zewnętrzne) i utworzeniu docelowo sztucznych zbiorników wodnych (wyrobiska końcowe);
- zaburzeniu dotychczasowej budowy geologicznej;

- zaburzeniu mikroklimatu będącego wynikiem przeobrażenia rzeźby terenu, zniszczeniu szaty roślinnej;
- zmianie sieci hydrograficznej.

Zmiany wszystkich elementów, a szczególnie stosunków glebowych i wodnych, wpływają bezpośrednio lub pośrednio na przekształcenie świata roślinnego i zwierzęcego na eksploatowanych terenach. Przeobrażenie rzeźby terenu i zmiany stosunków wodnych, a także zmiany w szacie roślinnej, przyczyniają się do zmiany mikroklimatu. Te ostatnie zmiany zachodzą np. pod wpływem nasłonecznienia i parowania na zwałach zewnętrznych a brak roślinności sprzyja nasileniu zmian erozyjnych w mikrorzeźbie terenu. Podobnie zmiany stosunków wodnych i glebowych, powodujące zmiany szaty roślinnej, np. jej zanik, z kolei wpływają na kształtowanie się nowych stosunków wodnych i glebowych.

W wyniku odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego ponad połowa obszaru gminy zajęta została przez odkrywki i zwałowiska nadkładu. Ograniczone zostały w jej wyniku powierzchnie zajmowane przez grunty rolne i leśne, a pozostałe obszary znalazły się w obrębie leja depresyjnego kopalni. Obecnie eksploatacja odkrywek na terenie gminy została zakończona.

Rekultywacja terenów pogórnich

Grunty, które utraciły charakter rolniczo-leśny na skutek działalności górniczej, podlegają rekultywacji i zagospodarowaniu. Rekultywacja terenów pogórnich uwzględniona jest w prawie górniczym. Prawo to, posługując się pojęciem tzw. szkody górniczej, nakłada na przedsiębiorstwa górnicze obowiązek naprawy tych szkód. Rekultywacja w myśl „prawa górniczego”, powinna polegać na przywróceniu pierwotnej zdolności produkcyjnej terenom zdegradowanym.

Rekultywacja polega na przywróceniu nowo powstałym gruntom funkcji użytkowej przez wykonanie w cyklu 4 letnim właściwych zabiegów technicznych.

Zagospodarowanie zrehabilitowanych gruntów polega na rolniczym, leśnym lub innym użytkowaniu oraz wybudowaniu niezbędnych obiektów i urządzeń, głównie dróg i rowów zapewniających ich prawidłowe użytkowanie.

W praktyce polega to na właściwym ukształtowaniu rzeźby zwałowisk i wyrobiska, wybudowaniu urządzeń i obiektów odwadniania powierzchniowego, izolacji i neutralizacji gruntów nieprzydatnych, połączeniu z terenem przyległym poprzez budowę dróg. System odwadniania powierzchniowego (rowy, osadniki, zbiorniki retencyjne) mają za zadanie ochronę zwałowisk przed erozją wodną.

Tereny pogórnice przygotowywane są do przyszłego zagospodarowania poprzez rekultywację techniczną i biologiczną. Rekultywacja techniczna polega na wyrównaniu mas ziemnych usypanych w procesie zwałowania zwałowarką, wykonaniu rowów odwadniających zwałowisko czy np. wykonaniu dróg dojazdowych. Rekultywacja biologiczna o kierunku rolnym polega na wysiewie na terenach przygotowanych podczas rekultywacji technicznej mieszanki traw i lucerny przy zastosowaniu stosunkowo dużej ilości nawozów mineralnych oraz wykonaniu wszystkich zabiegów agrotechnicznych jak: bronowanie, wałowanie itp. Rekultywacja biologiczna o kierunku leśnym polega na wysadzeniu na terenach po rekultywacji technicznej sadzonek drzew i krzewów liściastych w ilości ok. 7500 sztuk na hektar, wysiewie nawozów mineralnych i prowadzeniu prac pielęgnacyjnych w okresie ok. 5 lat od nasadzenia. Prace pielęgnacyjne to: usuwanie chwastów mechaniczne lub chemiczne, wysiew nawozów w kolejnych latach, spulchnianie ziemi między rzędami nasadzonych drzew, uzupełnianie sadzonek drzew i krzewów. Rekultywacja o kierunku wodnym polega na ukształtowaniu skarp zbiornika powstałego wskutek robót górniczych,

zadrzewieniu tych skarp oraz ich umocnieniu a także wykonaniu pozostałych elementów zbiornika jak: plaże piaszczyste lub trawiaste, drogi rowerowe i drogi dojazdowe oraz przygotowaniu pozostałych terenów zbiornika pod przyszłe zagospodarowanie. Rekultywacja o kierunku rekreacyjno – sportowym polega na przygotowaniu przez kopalnię terenów pod przyszłe obiekty sportowo-rekreacyjne dla potrzeb gminy. Do nich można zaliczyć: odsypanie stoku narciarskiego, toru motocrossowego, terenów pod pola golfowe, amfiteatr oraz pozostałych terenów pod rekreację.

Na gruntach zajmowanych przez kopalnię „Konin” ze względu na obecność w nadkładzie glin zwałowych szarych przeważa rekultywacja rolna. W wyniku prowadzonej rekultywacji rolnej na terenach pogórnicznych powstają grunty o klasach bonitacyjnych wyższych niż były przed zajęciem po działalność odkrywkową a zwałowanie do rzędnych okolicznego terenu pozwoli w przyszłości również na przeznaczenie ich do różnorodnego wykorzystania m.in. pod budownictwo.

Obecnie ta terenie gminy Kazimierz Biskupi przeprowadzana jest rekultywacja w kierunku rolnym i leśnym Odkrywki Kazimierz Północ.

Jakość gleb (GL)

Na obszarze gminy przeważają gleby średniej jakości: pseudobielicowe, brunatne wylugowane oraz murszaste. Grunty orne na terenie Gminy Kazimierz Biskupi zajmują powierzchnię 5193,3893 ha; uprawia się głównie zboża, rośliny pastewne i ziemniaki.

Tabela 5.14. Wykaz powierzchni gruntów ornych Gminy Kazimierz Biskupi z oznaczeniem konturu klasyfikacyjnego w latach 2008-2011

Lp.	Grunty wg klasyfikacji	Powierzchnia w ha
2008 rok		
1	III a	76,0180
2	III b	494,6411
3	IV a	1488,3074
4	IV b	791,0706
5	V	1402,1375
6	VI	637,6862
2009 rok		
1	III a	76,0180
2	III b	494,3686
3	IV a	1487,4172
4	IV b	792,3858
5	V	1442,2401
6	VI	677,8744
2010 rok		
1	III a	76,0180
2	III b	497,3471
3	IV a	1482,5919
4	IV b	793,6862

5	V	1442,4020
6	VI	675,5827
2011 rok		
1	III a	75,5480
2	III b	499,0836
3	IV a	1481,0639
4	IV b	795,3239
5	V	1477,1006
6	VI	674,1769

* Na podstawie danych Urzędu Gminy Kazimierz Biskupi

Potencjalnymi problemami są:

- wzrost antropopresji na środowisko glebowe i sukcesywne zwiększanie się powierzchni gleb przekształcanych w urbanoziemy i industroziemy,
- wzrost zanieczyszczenia gleb w bezpośrednim sąsiedztwie dróg (zwłaszcza o dużym ruchu pojazdów).

5.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU WYBORU WARIANTU ZEROWEGO (BRAKU REALIZACJI)

W związku z rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji oraz poziomu życia mieszkańców, presji na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, zwiększeniem zapotrzebowania na surowce, doprowadzenie do sytuacji, w której nastąpiłby brak realizacji zapisów *Programu...*, prowadzi do znaczącego pogorszenia wszystkich komponentów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Programu...*:

- postępująca degradacja gleb, utrata różnorodności biologicznej i cennych przyrodniczo terenów, w tym obszarów objętych ochroną prawną i lasów, wskutek zwiększającej się antropopresji bez wprowadzania działań ochronnych, nie podejmowanie działań w zakresie objęcia ochroną prawną nowych obiektów i obszarów przyrodniczo cennych, brak działań konserwatorskich istniejących obiektów i obszarów, brak działań w zakresie odciążenia i ograniczenia dla ruchu turystycznego obszarów przyrodniczo cennych,
- pogorszenie jakości powietrza, zwiększona emisja pyłów i gazów do atmosfery, wskutek braku działań w zakresie wymiany źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne, o mniejszej emisji spalin (np. kotły gazowe, retortowe) lub na odnawialne źródła energii (kotły na biomase, pompy ciepła itd.), braku wykorzystywania energetyki wiatrowej, braku działań w zakresie termomodernizacji budynków,
- postępujące obniżanie jakości klimatu akustycznego wskutek nie podejmowania działań mających na celu obniżenie hałasu i stosowanie zabezpieczeń w miejscach przekroczeń poziomu hałasu (modernizacje dróg, ekrany akustyczne, zieleń izolacyjna, wyłączenia obszarów z ruchu pojazdów itp.),

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, zasobów leśnych w wyniku powstawania nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych, zwiększenia ilości „dzikich” wysypisk śmieci, spalania odpadów w paleniskach domowych, brak budowy i modernizacji systemu kanalizacji,
- utrzymanie się stanu, w którym podstawowym sposobem postępowania z zebranymi odpadami komunalnymi jest ich unieszkodliwianie przez składowanie oraz brak rozwoju i modernizacji instalacji do zagospodarowania odpadów (np. kompostowni, sortowni itd.) odzwierciedlać się będą zwiększoną presją na stan środowiska i nie uzyskaniem wymaganych poziomów odzysku i recyklingu,
- wzmożone emisje odorów, biogazu ze składowiska oraz zanieczyszczenie wód podziemnych, w tym również metalami ciężkimi, na skutek składowania odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów niebezpiecznych,
- zbyt mała ilość zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych skutkowałaby wydostawaniem się do środowiska wielu zanieczyszczeń (metale ciężkie, oleje, freony, składniki aktywne leków itp.); taki stan środowiska będzie negatywnie wpływał na zdrowie i standard życia ludzi,
- brak działań związanych z edukacją ekologiczną skutkować będzie zwiększaniem ilości odpadów składowanych, brakiem efektywnej selektywnej zbiórki odpadów, nieosiągnięciem wyznaczonych poziomów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów,
- pogarszanie się warunków życia mieszkańców gminy wskutek niepodejmowania wyznaczonych w *Programie...* działań mających na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska i poprawę ich jakości, a jednocześnie brak wywiązywania się z osiągania wyznaczonych poziomów dla poszczególnych komponentów środowiska, w tym brak zmniejszenia emisji zanieczyszczeń gazowych, pyłu, oraz B(a)P poniżej poziomów dopuszczalnych, brak osiągnięcia dobrego stanu wód w wyznaczonych prawem terminach, obniżenia poziomu hałasu poniżej poziomów dopuszczalnych, brak osiągnięcia limitów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów.

Ponadto zaniechanie działań w służących poprawie stanu środowiska nie jest możliwe ze względu na postanowienia określone w:

- Polityce Ekologicznej Państwa 2009,
- zobowiązaniach Polski wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej,
- wymogach narzuconych polskim prawodawstwem (w wyniku, m.in. transpozycji dyrektyw UE),
- wzrastającej świadomości mieszkańców,
- czynników ekonomicznych (w tym, m.in. drastycznymi podwyżkami w zakresie opłat za składowanie odpadów nie przetworzonych oraz kar za nieosiągnięcie wyznaczonych prawem poziomów).

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Znaczące oddziaływanie mogą powodować następujące działania:

1. Budowa ponadgminnego zakładu zagospodarowania odpadów (ZZO), wykorzystanie energetyczne odpadów,
2. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej,
3. Budowa i modernizacja dróg,
4. Termomodernizacja budynków.

Jako regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów został wyznaczony w WPGO województwa wielkopolskiego oraz w PGO dla Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny” ZZO Konin. Planowane instalacje zagospodarowania odpadów, z których ma korzystać gmina zostały wyznaczone dokumentach wyższego szczebla WPGO, WPOŚ województwa wielkopolskiego. Stosowane w ww. instalacjach technologie spełniają kryteria BAT, co oznacza m. in., że przy prawidłowej ich eksploatacji nie będą one negatywnie oddziaływać na środowisko.

Istniejące oraz planowane do budowy obiekty, położone będą poza obszarami chronionymi i sieci Natura 2000. Obszary te są już zmienione antropogenicznie.

Budowa nowych obiektów, przy zachowaniu odpowiednich reżimów budowlanych i technologicznych nie spowoduje dalszej degradacji środowiska, choć należy liczyć się z wystąpieniem następujących negatywnych skutków:

1. Zwiększeniem poziomu hałasu związanego z transportem odpadów do zakładu jak i na jego terenie.
2. Zmianami krajobrazu (nowe elementy krajobrazu, jak obiekty kubaturowe).

Dodatkowo, przy niewłaściwej ich eksploatacji należy brać pod uwagę:

1. Zanieczyszczenie gleb, wód podziemnych i powietrza atmosferycznego.
2. Emisje zanieczyszczeń ze spalania odpadów (przy awarii systemów oczyszczających).

Wykorzystanie energetyczne odpadów może być potencjalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. W wyniku spalania odpadów mogą być emitowane zanieczyszczenia, takie jak tlenki azotu, dwutlenek siarki, chlorowodór, fluorowodór, tlenki węgla, pyły zawierające metale ciężkie i dioksyny. Aktualnie obowiązujące tzw. standardy emisyjne regulują dopuszczalne stężenia substancji wprowadzanych do powietrza atmosferycznego. Obowiązują również uregulowania prawne, które określają warunki, w których odbywać się może termiczne przekształcanie odpadów, tak aby minimalizować zagrożenia związane z tym procesem.

Należy podkreślić, że funkcjonowanie wszelkich obiektów i instalacji uwarunkowane jest spełnianiem określonych standardów budowlanych, eksploatacyjnych i emisyjnych. W przypadku ich niespełnienia, instalacje takie nie otrzymają m.in. decyzji środowiskowych, a w przypadku ich nieprawidłowego funkcjonowania muszą być zamykane.

Na terenie gminy nie występują i nie są planowane instalacje, w tym unieszkodliwiania lub odzysku odpadów nie spełniające kryteriów lokalizacyjnych, technicznych i ochrony środowiska, negatywnie oddziaływujące na środowisko, wymagające wyłączenia z eksploatacji i zamknięcia.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Zgodnie z pomiarami emisji i imisji gazów i pyłów na terenie powiatu przez WIOŚ stwierdzono przekroczenia w zakresie dopuszczalnego poziomu B(a)P. Stąd planowane jest opracowanie dla strefy wielkopolskiej Program ochrony powietrza, ustalenia którego, (jako programu sektorowego). Planowane w *Programie...* zadania mają na celu niską emisję B(a)P poniżej poziomu dopuszczalnego.

Zgodnie z prowadzonymi pomiarami WIOŚ wód powierzchniowych stan ich na terenie gminy określono jako umiarkowany. Działania wyznaczone w *Programie...* są spójne z programami sektorowymi w tym zakresie, a ich realizacja zapewni osiągnięcie do 2015 dobrego stanu wód powierzchniowych.

Na terenie gminy PIG nie prowadził pomiarów wód podziemnych PIG, ale ich stan jest określany jako dobry i nie stwierdza się przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

Pomiary hałasu prowadzone przez WIOŚ na terenie powiatu konińskiego, wykazały występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego.

Większość wytwarzanych przez mieszkańców odpadów komunalnych jest zbierana i odbierana jako zmieszane. System selektywnej zbiórki obejmuje 80% mieszkańców gminy, jednak jego efektywność powinna zwiększyć się, ponieważ zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i Krajowym planem gospodarki odpadami (KPGO 2014) do roku 2013 należy zredukować ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji o 50%, natomiast w roku 2020 można składować maksymalnie do 35% masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do ich masy wytworzonej w roku 1995, a ponadto należy osiągnąć poziom odzysku 50% papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych i metali, stąd konieczne jest podjęcie działań dla realizacji tego celu, wyznaczonych w *Programie...*, zgodnie z przepisami oraz KPGO 2014, WPGO.

Konieczne jest także zwiększenie efektywności systemu zbierania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych oraz odpadów wielkogabarytowych i budowlanych, aby osiągnąć wyznaczone limity odzysku poszczególnych rodzajów odpadów. W celu zwiększenia ilości zbieranych tych odpadów należy zintensyfikować zbiórkę selektywną oraz uruchomić inne jej formy, np. poprzez Punkty Dobrowolnego Dostarczania Odpadów oraz Mobilne Punkty Zbierania Odpadów Niebezpiecznych. Zbieraniem należy również objąć inne rodzaje odpadów niebezpiecznych np. chemikalia używane w gospodarstwach, oleje silnikowe itp.

Na środowisko negatywnie mogą oddziaływać składowiska odpadów komunalnych, które są nieprawidłowo zlokalizowane, wybudowane i eksploatowane. Na terenie gminy Kazimierz Biskupi nie ma zlokalizowanych czynnych składowisk odpadów.

Probleмами dotyczącymi obszarów leśnych, obszarów przyrodniczych chronionych prawem, w tym Natura 2000, są zagrożenia środowiska przyrodniczego. Do najważniejszych zaliczyć należy: zagrożenia pożarowe obszarów leśnych, obniżanie poziomu wód gruntowych na terenach wodno-błotnych, fragmentacja obszarów poprzez realizację dużych inwestycji liniowych, zagrożenia

wynikające z urbanizacji terenów sąsiadujących z lasami i innymi obszarami cennymi przyrodniczo, zagrożenia związane z gospodarką komunalną, intensywnym transportem drogowym, nadmierną eksploatacją przez turystykę i rekreację obszarów leśnych.

W przyszłości mogą pojawić się inne lub nabrać znaczenia te, które obecnie są marginalne. Do takich zagrożeń zaliczyć można: ekspansję gatunków obcego pochodzenia, wypierających gatunki rodzime, czy zagrożenia ze strony gatunków modyfikowanych genetycznie.

Największym problemem związanym z ochroną różnorodności przyrodniczej jest silna antropopresja na tereny cenne przyrodniczo. Związane jest to z sąsiedztwem tych terenów z zabudową mieszkaniową i związaną z nią infrastrukturą. Zagrożeniem jest także przecinanie tych terenów elementami infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Infrastruktura taka w szczególności drogi stanowią barierę dla przemieszczających się zwierząt, zagrożenie dla ich życia lub powodują zmianę ich tras migracyjnych. Ponadto zwiększająca się presja turystyczna na tereny cenne przyrodniczo jest także dużym zagrożeniem. Nadmierna penetracja wiąże się z bezpośrednim niszczeniem cennych gatunków roślin, płoszeniem zwierząt, zwiększonym hałasem, zaśmiecaniem i tworzeniem „dzikich” wysypisk śmieci.

Zanikanie cennych siedlisk powodowane jest także zmianami stosunków wodnych np.: niewłaściwym prowadzeniem melioracji, czy użytkowaniem terenu. Urbanizacja, a także intensyfikacja produkcji rolniczej, nieodpowiednie wykorzystanie środków ochrony roślin, likwidacja łąk i zadrzewień i oczek wodnych prowadzi do ubożenia i degradacji krajobrazu oraz ograniczenia liczebności wielu gatunków roślin i zwierząt niekiedy nawet zaniku ich lokalnych populacji.

Zidentyfikowane problemy odnoszą się zarówno do obszarów chronionych w ramach krajowego systemu ochrony, jak i obszarów objętych ochroną w ramach Natura 2000 oraz innych terenów cennych przyrodniczo na obszarze gminy.

Istotnym zagrożeniem dla tego terenu są zanieczyszczenia wód. Zagrożeniem dla płazów i ptaków jest niewłaściwie przeprowadzona melioracja prowadząca do szybkiego odpływu wód powierzchniowych i silnego przesuszenia obszarów wodno-błotnych.

Coraz większa mechanizacja uprawy użytków zielonych, stosowanie większych i nowocześniejszych maszyn, oprócz tego, że stanowią bezpośrednie zagrożenie dla płazów i ptaków, szczególnie w okresie rozrodu, skłaniają rolników do scalania gruntów, co w konsekwencji prowadzi do ujednolicenia terenu. Znikają łąki i zadrzewienia, powodując ograniczenie liczby siedlisk dostępnych dla większej liczby gatunków roślin i zwierząt, zmniejsza się też udział nieużytków. Tak więc zmiana sposobu gospodarowania może być także zagrożeniem dla tego obszaru.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Analizując cele sformułowane w *Programie...*, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, dokonano także odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowych, wojewódzkich) oraz równoległych (regionalnych). Od spójności tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy Kazimierz Biskupi.

8.1. Cele wynikające z dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska na poziomie krajowym

Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016.

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnana będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne (w tym wdrażanie postanowień Traktatu Akcesyjnego), tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. Stąd celami realizacyjnymi Polityki ekologicznej są:

1. kierunki działań systemowych:
 - uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
 - aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska,
 - zarządzanie środowiskowe,
 - udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
 - rozwój badań i postęp techniczny,
 - odpowiedzialność za szkody w środowisku,
 - aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym,
2. ochrona zasobów naturalnych:
 - ochrona przyrody,
 - ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
 - racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,

- ochrona powierzchni ziemi,
 - gospodarowanie zasobami geologicznymi,
3. poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
- środowisko a zdrowie,
 - jakość powietrza,
 - ochrona wód,
 - gospodarka odpadami,
 - oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
 - substancje chemiczne w środowisku.

Tabela 8.1. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... z Polityką Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016		Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019	Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Cele	
Kierunki działań systemowych.	Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych.	Edukacja ekologiczna.	zgodny
	Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska.		
	Zarządzanie środowiskowe.		
	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.		
	Rozwój badań i postęp techniczny.		
	Odpowiedzialność za szkody w środowisku.		
	Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym.		
Ochrona zasobów naturalnych.	Ochrona przyrody.	Ochrona przyrody i krajobrazu.	zgodny
	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.	Zrównoważony rozwój lasów.	
	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi.	Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą.	
	Ochrona powierzchni ziemi.	Ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zapobieganie poważnym awariom.	
	Gospodarowanie zasobami geologicznymi.	Zasoby kopalin i ochrona wód podziemnych.	
Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	Środowisko a zdrowie.	Edukacja ekologiczna.	zgodny
	Jakość powietrza.	Poprawa jakości powietrza.	
	Ochrona wód.	Poprawa jakości wód.	
	Gospodarka odpadami.	Poprawa systemu gospodarki odpadami.	
	Substancje chemiczne w środowisku.		
	Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych.	Poprawa jakości środowiska akustycznego i ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.	

Źródło: Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Cele wynikające z Krajowego Programu Zwiększania Lesistości

Program opracowany przez Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa i zaakceptowany do realizacji przez Radę Ministrów w dniu 23 czerwca 1995r., a następnie zmodyfikowany w roku 2002, którego głównym celem jest stworzenie warunków do zwiększenia lesistości Polski do 30 % w 2020 r. i 33 % w 2050r., zapewnienie optymalnego przestrzenno - czasowego rozmieszczenia zalesień oraz ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz preferencji zalesieniowych gmin. Oznacza to potrzebę zalesienia około 700 tys. ha do 2020 r. i około 1,5 mln ha do 2050 r.

KPZL został podzielony na etapy, w których określono przewidywane wielkości zalesień. Podczas pierwszego etapu realizacji KPZL (1995-2000) zalesiono łącznie 111,3 tys. ha gruntów (o 11,3 tys. ha więcej niż planowano), w tym 70,1 tys. ha gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa i 41,2 tys. ha gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Drugi etap realizacji KPZL objął lata 2001-2005. Przewidziano w nim zalesienie 120 tys. ha. Zalesiono łącznie 95,4 tys. ha gruntów, w tym 46,3 tys. ha gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz 49,1 tys. ha gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Założenia programu w drugim etapie zrealizowano w 79,5%. Drugi etap był bardzo zróżnicowany pod względem powierzchni zalesień - w latach 2001-2003 powierzchnia zalesień przekraczała 20 tys. ha rocznie, natomiast w latach 2004-2005 nastąpiło wyraźne zmniejszenie rocznych zalesień do powierzchni poniżej 13 tys. ha. Nienotowany od lat wzrost powierzchni zalesień, zwłaszcza na gruntach prywatnych, w latach 2002-2003, które objęły łącznie 19,6 tys. ha, był w dużej mierze wynikiem realizacji nieobowiązującej już ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. Nr 73, poz.764 oraz z 2003 r. Nr 46, poz. 392).

Trzeci etap KZPL zakłada zalesienie 40 tys. ha w latach 2006-2010 (po 8 tys. ha rocznie) gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa¹.

Cele założone w Programie ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 są zgodne z celami zawartymi w Krajowym programie zwiększania lesistości.

Gmina Kazimierz Biskupi należy do Nadleśnictwa Konin. Udział terenów leśnych (lasy i grunty leśne oraz grunty zalesione i zadrzewione) to ok. 29% powierzchni opisywanej gminy. Gleby obszarów leśnych to głównie gleby rdzawe i brunatne, które tworzą siedliska borów i lasów mieszanych, dominującym gatunkiem jest tu sosna oraz dąb, olsza, brzoza. Stan sanitarny Nadleśnictwa Konin a tym samym lasów znajdujących się na terenie gminy Kazimierz Biskupi można określić jako bardzo dobry a zdrowotność lasu jako dobrą. Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć znaczny wzrost terenów poddanych zalesieniu. Główne zagrożenia lasów na terenie gminy to: zagrożenie pożarowe, zmiana stosunków wodnych w glebie (na skutek eksploatowanych złóż kopalin), a tym samym zmniejszenie odporności drzew na inwazje szkodników i działanie wiatru, co finalnie doprowadza do obumierania drzewostanów.

Jednym z głównych celów Programu ochrony środowiska jest: zrównoważony rozwój lasów, ochrona lasów, zwłaszcza obszarów cennych przyrodniczo, starodrzewu, lasów o funkcjach wodochronnych,

¹ „Informacja o realizacji w 2006 r. Krajowego programu zwiększania lesistości”, Ministerstwo Środowiska.

stanowiących ostoje zwierząt, utrzymanie na poziomie 41% do 2020 r. odsetka powierzchni zalesionej gminy.

Cele wynikające z Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)

Celem Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powódzie i susze. Ma to nastąpić w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych.

Tabela 8.2. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... z Narodową Strategią Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015).

Narodowa Strategia Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)		Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019
Cel nadrzędny: odpowiednie kształtowanie uwarunkowań i rozwiązań dla programów i planów rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w celu zapewnienia jego zrównoważonego rozwoju.		Cele
Cel strategiczny I: osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.	Cele operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa jakości wód powierzchniowych. ▪ Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych ▪ Ochrona przed powodzią i suszą.
	Przywrócony i utrzymywany dobry stan i potencjał wód powierzchniowych.	
	Przywrócony właściwy stan wszystkich części wód podziemnych oraz zapewniona równowaga między poborem a zasilaniem tych wód.	
	Wdrożone działania niezbędne dla zapobiegania lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz dla zapobiegania pogarszaniu się stanu wszystkich części tych wód.	
	Wdrożone niezbędne działania w celu stopniowego redukcji zanieczyszczenia wód priorytetowymi substancjami niebezpiecznymi.	
	Wdrożone działania niezbędne dla odwrócenia każdej znaczącej, utrzymującej się tendencji wzrostu stężenia zanieczyszczeń powstających na skutek działalności człowieka, w celu stopniowej redukcji poziomu zanieczyszczenia wód podziemnych.	
	Osiągnięta zgodność ze wszystkimi standardami i celami określonymi w regulacjach prawnych Wspólnoty, zgodnie z którymi utworzono poszczególne obszary chronione.	
	Osiągnięta zgodność z celami dotyczącymi dobrego stanu wód w obszarach chronionych.	

<p>Cel strategiczny II: zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę i dla celów sanitacji.</p>	<p>Cele operacyjne</p>	
	Wdrożone metodyki określania rzeczywistych potrzeb wodnych.	
	Wprowadzone mechanizmy umożliwiające zarządzanie potrzebami wodnymi.	
	Wdrożone mechanizmy ekonomiczne w relacji do usług wodnych z uwzględnieniem zasady zwrotu kosztów.	
	Kontrola i zmniejszenie strat wody i przecieków do wielkości akceptowalnych pod względem technicznym i ekonomicznym.	
	Wdrożone nowe technologie zmierzające do oszczędzania wody, wykorzystywanie wody do powtórnego obiegu, w określonych przypadkach w przemyśle i rolnictwie.	
	Osiągnięta trwała świadomość wszystkich użytkowników wód o potrzebie racjonalnego, oszczędnego korzystania z zasobów wodnych.	
<p>Cel strategiczny III: zaspokojenie społecznie i ekonomiczne uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki</p>	Opracowane i realizowane plany powiększania retencji wodnej, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z RDW 2000/60/WE oraz potrzeb wynikających z realizacji Celu IV i przy zastosowaniu odpowiednich działań kompensujących negatywne oddziaływania hydromorfologiczne.	
	Wdrożone rozwiązania wykorzystujące bezpośrednio zasoby wodne pochodzące z opadów, dla celów lokalnego zaopatrzenia w wodę i nawodnień.	
	Zaspokojone potrzeby wodne ludności, gospodarki i rolnictwa, uwzględniające zróżnicowane warunki naturalne i zagrożenia wynikające z suszy, poprzez odpowiednie rozwiązania techniczne.	
	Wdrożone i utrzymywane ścisłe procedury w planowaniu przestrzennym, uwzględniające możliwości zaopatrzenia w wodę.	
	Wdrożone mechanizmy ekonomiczne dotyczące usług wodnych, uwzględniające zasadę zwrotu kosztów.	
	Wdrożone zasady proporcjonalnej partycypacji w utrzymaniu urzędzeń wodnych.	
	Zidentyfikowane grupy objęte pomocą finansową, ustalone zasady wsparcia finansowego użytkowników niezdolnych do ponoszenia pełnych kosztów.	
	Ustabilizowany system edukacji w zakresie gospodarowania wodami.	
	Wdrożone standardy techniczne i projektowe uwzględniające konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.	
	Zapewniony szeroki udział reprezentacji użytkowników w procesie podejmowania decyzji.	
	Wykreowane możliwości zwiększenia udziału hydroenergetyki w bilansie energetycznym kraju, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE.	

Cel strategiczny IV: podniesienie skuteczności ochrony ludności i gospodarki w sytuacjach kryzysowych	Cele operacyjne
	Skuteczna ochrona ludności i gospodarki w sytuacjach nadzwyczajnych.
	Wdrożona, tam gdzie jest to niezbędne i możliwe, polityka w zakresie zarządzania ryzykiem powodzi, uwzględniająca odtwarzanie i utrzymywanie wolnej od zabudowy przestrzeni dla wód powodziowych.
	Wdrożone nowoczesne prawo bazujące na ryzyku zagrożenia.
	Wdrożony system edukacji w zakresie ochrony przed powodzią.
	Utworzone podstawy organizacyjne i techniczne umożliwiające sukcesywne wprowadzanie systemów ubezpieczeń.
	Sukcesywnie utrzymywany i modernizowany w miarę postępu technicznego i naukowego system prognoz i ostrzeżeń.

Źródło: Narodowa Strategia Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015), Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

Jak wynika z powyższej tabeli, priorytety określone w Programie ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019, pokrywają się z celami operacyjnymi zawartymi w Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015).

Cele wynikające ze Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski 2007-2013

Celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski na lata 2007-2013 jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel 3 horyzontalny: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.

Tabela 8.3. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... ze Strategicznymi Ramami Odniesienia dla Polski 2007-2013

Strategiczne Ramy Odniesienia dla Polski 2007-2013 3 cel horyzontalny		Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019
Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska.	<p>Wsparcie przedsięwzięć</p> <p>zmierzących do zapewnienia skutecznych i efektywnych systemów gromadzenia i oczyszczania ścieków.</p> <p>Wsparcie działań mających na celu zmniejszenie udziału składowanych odpadów komunalnych i rekultywację terenów zdegradowanych, które jednocześnie przyczynią się do wdrażania prawa unijnego.</p> <p>Zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki kraju.</p> <p>Przeciwdziałanie poważnym awariom.</p> <p>Minimalizacja skutków negatywnych zjawisk naturalnych.</p> <p>Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p> <p>Przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych.</p> <p>Wspieranie procesów opracowania planów ochrony dla obszarów chronionych.</p> <p>Przywracanie drożności korytarzy ekologicznych.</p>	<p>Poprawa jakości wód.</p> <p>Ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zapobieganie poważnym awariom.</p> <p>Poprawa systemu gospodarki odpadami.</p> <p>Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą.</p> <p>Edukacja ekologiczna.</p> <p>Ochrona przyrody i krajobrazu.</p>

Dywersyfikacja źródeł energii oraz ograniczenie negatywnej presji sektora energetycznego na środowisko naturalne.	Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, rozumianego jako dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia w energię, jak i zwiększenie niezawodności infrastruktury.	Wykorzystanie energii odnawialnej.
---	--	------------------------------------

Źródło: Strategiczne Ramy Odniesienia dla Polski 2007-2013, Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

Priorytety określone w Programie ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019 pokrywają się z 3 celem horyzontalnym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski na lata 2007-2013.

Cele wynikające z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2009

Ramy rzeczowe i terminowe działań niezbędnych do wypełnienia zobowiązań traktatowych w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych przedstawiają się następująco:

- do 31 grudnia 2015 r. wszystkie aglomeracje ≥ 2000 RLM muszą być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków, o efekcie oczyszczania²⁾ uzależnionym od wielkości oczyszczalni,
- do 31 grudnia 2015 r. powinna być zapewniona 75 % redukcja związków azotu i fosforu ogólnego pochodzących ze źródeł komunalnych na terenie Polski i odprowadzanych do wód,
- do 31 grudnia 2015 r. aglomeracje < 2000 RLM wyposażone w dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w systemy kanalizacyjne powinny posiadać do tego terminu oczyszczalnie zapewniające odpowiednie oczyszczanie.

Zgodnie z postanowieniami Traktatu Akcesyjnego, wdrażanie wymagań dyrektywy 91/271/EWG dotyczących aglomeracji ≥ 2000 RLM powinno przebiegać etapowo, a mianowicie:

²⁾ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984 oraz z 2009 r. Nr 27, poz. 169).

- do 31 grudnia 2013 r. zgodność z dyrektywą powinna być osiągnięta w 1165 aglomeracjach, z których ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowi 91 % całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji,
- do 31 grudnia 2015 r. zgodność z dyrektywą powinna być osiągnięta we wszystkich aglomeracjach, z których ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowi 100 % całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji.

Działania średniookresowe na lata 2012-2015:

- budowa i modernizacja sieci wodociągowych na terenie gminy Kazimierz Biskupi,
- budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej,

określone w Programie ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019 pokrywają się z celami wynikającymi z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

8.2. Cele wynikające z dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska na poziomie regionalnym

Priorytety ekologiczne określone w Programie Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019

Komplementarność zagadnień ochrony środowiska, zakres przeobrażeń na terenie województwa wymusiła wyznaczenie celów głównych i szczegółowych, a także podjęcie działań z zakresu wielu sektorów ochrony środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019 określone zostały priorytetowe cele, które będą osiągnięte poprzez realizację określonych w powyższym dokumencie zadań i celów.

Tabela 8.4. Powiązanie priorytetów ekologicznych określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019 z celami określonymi w Programie...

Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019		Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019	Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Cele działań	
Ochrona zasobów naturalnych	<p><i>Ochrona przyrody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożenie sieci NATURA 2000 na terenie województwa, - ochrona istniejących obszarów i obiektów prawnie chronionych. - ochrona różnorodności biologicznej, - zabezpieczenie korytarzy ekologicznych. <p><i>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie lesistości województwa, - prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. <p><i>Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie wodochłonności poszczególnych sektorów gospodarki, a szczególnie przemysłu, - realizacja systemu małej retencji wodnej, - poprawa funkcjonowania infrastruktury zaopatrującej w wodę. <p><i>Ochrona powierzchni ziemi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona przed erozją gleb poprzez zakrzewianie śródpolne oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych, - rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych przyrodniczo. <p><i>Gospodarowanie zasobami geologicznymi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin, - kompleksowe wykorzystanie złóż i niezwłoczna rekultywacja złóż wyeksploatowanych, - ochrona przed trwałym zainwestowaniem obszarów udokumentowanych złóż kopalin i perspektywicznego występowania złóż, zwłaszcza surowców o znaczeniu strategicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zapobieganie poważnym awariom. • Ekoturystyka i rolnictwo ekologiczne. • Ochrona przyrody i krajobrazu. • Zrównoważony rozwój lasów. • Zasoby kopalin i ochrona wód podziemnych. • Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą 	Zgodny

Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019		Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019	Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Cele działań	
Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	<p><i>Jakość powietrza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie programów ochrony powietrza w strefach klasy C, - redukcja emisji gazów i pyłów do powietrza, w tym emisji gazów cieplarnianych ze wszystkich sektorów gospodarki, a zwłaszcza z zakładów energetycznego spalania paliw (poprzez modernizację istniejących technologii i wprowadzanie nowych, nowoczesnych urządzeń), a także z indywidualnego ogrzewania mieszkań (poprzez korzystanie z ekologicznych nośników energii i podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła), - zwiększanie udziału „energii czystej” w bilansie energetycznym, szczególnie poprzez eksploatację źródeł termalnych, - ograniczanie emisji ze środków transportu poprzez modernizację taboru, wykorzystywanie paliwa gazowego w miejsce oleju napędowego i benzyny oraz zwiększanie płynności ruchu samochodowego. <p><i>Ochrona wód</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), - uporządkowanie gospodarki ściekowej w utworzonych na terenie województwa aglomeracjach powyżej 2000 RLM (nie uwzględnionych w KPOŚK), - uporządkowanie gospodarki ściekami opadowymi poprzez budowę, rozbudowę i modernizację kanalizacji deszczowej oraz urządzeń podczyszczających, - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie uwarunkowania techniczne lub ekonomiczne wskazują na nieefektywność rozwiązań w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków. <p><i>Gospodarka odpadami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie kompleksowych systemów gospodarki odpadami komunalnymi o znaczeniu ponadlokalnym opartych o Zakłady Zagospodarowania Odpadów, - zamykanie, rekultywacja i dostosowanie składowisk odpadów do wymagań prawnych, - tworzenie GPZON (Gminne Punkty Zbierania Odpadów Niebezpiecznych), - edukacja ekologiczna mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości wód. • Poprawa jakości powietrza i ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. • Poprawa systemu gospodarki odpadami. Wykorzystanie energii odnawialnej. 	Zgodny
		o 58a/89, 02-679 Warszawa	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019		Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019	Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Cele działań	
Zagadnienie systemowe	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska oraz promocja przyjaznych środowisku postaw konsumenckich, - wspieranie podmiotów gospodarczych wdrażających/posiadających systemy zarządzania środowiskowego, - uwzględnianie aspektów środowiskowych w strategiach rozwoju poszczególnych sektorów gospodarczych, - uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, - wzmocnienie regionalnego systemu innowacyjnego i wzmocnienie powiązań nauki z gospodarką. 	Edukacja ekologiczna	Zgodny

Źródło: Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019, Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

Cele wynikające z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Celem głównym WRPO 2007-2013 jest:

Wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia.

Tabela 8.5. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... z Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013	Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019
<p><u>Oś Priorytetowa III:</u> Środowisko przyrodnicze</p> <hr/> <p><u>Cel osi priorytetowej:</u> Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi regionu</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń do środowiska - Poprawa zaopatrzenia w wodę - Poprawa gospodarki odpadami - Ochrona przyrody - Ochrona powietrza - Rozbudowa systemów bezpieczeństwa środowiskowego i technologicznego - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii - Racjonalne gospodarowanie energią 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości wód. • Poprawa jakości powietrza i ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. • Poprawa systemu gospodarki odpadami. • Ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zapobieganie poważnym awariom. • Ekoturystyka i rolnictwo ekologiczne. • Ochrona przyrody i krajobrazu. • Zrównoważony rozwój lasów. • Zasoby kopalin i ochrona wód podziemnych. • Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą • Wykorzystanie energii odnawialnej. • Edukacja ekologiczna.

Źródło: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013, Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

Cele Programu Ochrony Środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 są zgodne z priorytetem zawartym w Wielkopolski Regionalny Program Operacyjnym na lata 2007-2013.

8.3. Cele wynikające z dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska na poziomie lokalnym

Cele ochrony środowiska określone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015

- I. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW GMINY
 1. Poprawa jakości wód.
 2. Poprawa jakości powietrza i ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.
 3. Poprawa systemu gospodarki odpadami.
 4. Ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zapobieganie poważnym awariom.
 5. Ekoturystyka i rolnictwo ekologiczne.

- III. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH
 1. Ochrona przyrody i krajobrazu.
 2. Zrównoważony rozwój lasów.
 3. Zasoby kopalni i ochrona wód podziemnych.
 4. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą.
 5. Wykorzystanie energii odnawialnej.

- III. WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM I PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ.
 1. Edukacja ekologiczna.

Powyższe cele będą realizowane poprzez priorytety i działania ekologiczne gminy wyznaczone w *Programie...* Program będzie realizowany przez cele długoterminowe, obejmujące lata 2016 - 2019 oraz przez cele krótkoterminowe, realizowane w latach 2012 - 2015.

Strategia Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi

To jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd, który określa cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie gminy. Sporządzona strategia jest zapisem świadomych wyborów społeczności lokalnej i pokazuje koncepcję rozwoju zaplanowaną na kolejne lata. Zorientowana jest na rozwiązanie kluczowych problemów z wykorzystaniem pojawiających się szans, w tym w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Tabela 8.6. Powiązanie celów ochrony środowiska określonych w Programie... ze Strategią Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi

Strategia Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi	Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019
Cel główny II: Poprawa wyglądu gminy i jej infrastruktury technicznej..	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości wód • Poprawa jakości powietrza • Poprawa systemu gospodarki odpadami. • Ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zapobieganie poważnym awariom. • Ekoturystyka i rolnictwo ekologiczne. • Ochrona przyrody i krajobrazu. • Zrównoważony rozwój lasów. • Wykorzystanie energii odnawialnej. • Edukacja ekologiczna.
<p>Cele szczegółowe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie działań mających na celu poprawę wyglądu gminy. - Ograniczenie emisji lokalnych zanieczyszczeń powietrza. - Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie gminy i prowadzenie jej zgodnie z zasadami ekologii. - Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi i produkcyjnymi. - Poprawa standardów dróg i ulic. - Poprawa jakość i ilość energii elektrycznej użytkowanej na terenie gminy. - Poprawa jakości wody pitnej i przemysłowej. - Rozbudowanie lotniska i poszerzenie jego funkcji. 	

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi, Program ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019

9. IDENTYFIKACJA I OCENA POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZABYTKI ZADAŃ UJĘTYCH W PROJEKCIE DOKUMENTU

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów *Programu...* Stopień i zakres oddziaływania zależą przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie, czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach leśnych, cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy. Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w *Programie...* przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach *Programu...* wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tą dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Poniżej przedstawiono matrycę oceniającą wpływ zagadnień zawartych w Programie ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, na zabytki i poszczególne komponenty środowiska.

Tabela 9.1. Matryca wpływów zagadnień zawartych w „Programie ochrony środowiska gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” na poszczególne komponenty środowiska (działania krótkookresowe)

Cele, działania, zadania		Oddziaływanie na:											
		Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Natura 2000 oraz integralność tego obszaru
Priorytet: JAKOŚĆ POWIETRZA (PA) - potencjalne możliwości ograniczenia emisji gazów do powietrza poprzez rozwój OZE													
Cel strategiczny (długoterminowy): Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł													
Cel operacyjne (krótkoterminowe): Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE).													
1	Wdrażanie programu ograniczania niskiej emisji (np. dotacje na wymianę źródeł ogrzewania na terenie gminy).	0	0	0	0	0	pośr. st. +	0	0	0	0	0	0
2	Monitoring powietrza – rozwój monitoringu niskiej emisji	0	poś. st. +	poś. st. +	poś. st. +	0	bezp. st. +	0	0	poś. st. +	0	poś. st. +	poś. st. +
3	Termomodernizacja obiektów na terenie gminy.	0	poś. st. +	poś. st. +	poś. st. +	0	bezp. st. +	0	0	poś. st. +	0	poś. st. +	poś. st. +

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015
z perspektywą na lata 2016-2019”

4	Zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie, w tym wymiana ogrzewania węglowego na gazowe, olejowe lub inne bardziej ekologiczne na terenie gminy. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z energetycznego spalania paliw poprzez zmianę sposobu ogrzewania mieszkań w zabudowie jednorodzinnej na terenie gminy.	0	poś. st. +	poś. st. +	poś. st. +	0	bezp. st. +	0	0	poś. st. +	0	poś. st. +	poś. st. +
5	Modernizacja istniejących kotłowni (z przejściem na paliwo gazowe w budynkach stanowiących własność gminy)	0	poś. st. +	poś. st. +	poś. st. +	0	bezp. st. +	0	0	poś. st. +	0	poś. st. +	poś. st. +
6	Rozbudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej gazowej na terenie gminy.	0	poś. st. +	poś. st. +	poś. st. +	0	bezp. st. +	0	0	poś. st. +	0	poś. st. +	poś. st. +
7	Proekologiczna modernizacja i rozbudowa, infrastruktury drogowej	pośr. kr. -	0	pośr. kr. -	0	0	0	bezp. wt. ch. -	pośr. kr. -	0	0	0	0
8	Wdrażanie projektów z zastosowaniem odnawialnych i alternatywnych źródeł energii.	0	poś. st. +	poś. st. +	poś. st. +	0	bezp. st. +	0	0	poś. st. +	0	poś. st. +	poś. st. +

9	Wspieranie działań na rzecz wykorzystania OZE w gminie.	0	0	0	0	0	pośr. st. +	0	0	0	0	0	0
Priorytet: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE (W): ZAGROŻENIA JAKOŚCI WÓD; JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH; JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH													
Cel strategiczny (długoterminowy):		OSIĄGNIĘCIE I UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH ORAZ OCHRONA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH											
Cel operacyjne (krótkoterminowe):		Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych Zapewnienie dobrej jakości wód użytkowych i racjonalne ich wykorzystanie											
1	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	0	poś. skum. dł. st. +	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp wt. ch. -	0	0	0	0	0
2	Wspieranie rozwoju — tam, gdzie jest to uzasadnione pod względami środowiskowymi i ekonomicznymi — lokalnych systemów oczyszczania ścieków bytowych poprzez wyposażanie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków.	0	0	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0
3	Budowa sieci kanalizacji deszczowej	0	poś. skum. dł. st. +	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp wt. ch. -	0	0	0	0	0
4	Weryfikacja obszarów zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych.	0	0	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

5	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych.	0	0	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0
6	Prowadzenie stałej kontroli jakości wód	0	0	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0
7	Prowadzenie prawidłowej gospodarki terenami rekreacyjnymi w rejonie Jeziora Głodowskiego oraz zbiornika retencyjnego w Kozarzewku	0	0	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0
8	Budowa i modernizacja urządzeń melioracyjnych	0	poś. skum. dł. st. +	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0
9	Budowa i modernizacja sieci wodociągowych	0	poś. skum. dł. st. +	0	0	poś. skum. dł. st. +	0	bezp. wt. ch. -	0	0	0	0	0
Priorytet: KLIMAT AKUSTYCZNY (H)													
Cel strategiczny (długoterminowy):		POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO POPRZEZ OBNIŻENIE NATĘŻENIA HAŁASU DO POZIOMU OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW											
Cele operacyjne (krótkoterminowe):		Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców gminy											

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015
z perspektywą na lata 2016-2019”

1	Kontrola jednostek gospodarczych, dróg krajowych, linii kolejowych w zakresie emitowanego hałasu na terenie gminy .	0	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem poprzez podjęcie działań, mających na celu obniżenie poziomu hałasu emitowanego do środowiska do poziomów dopuszczalnych (prowadzących do wykonania zabezpieczeń akustycznych, zieleni izolacyjnej, naprawy i modernizacji dróg i in.)	0	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Ograniczanie uciążliwości akustycznej w miejscach występowania szczególnych uciążliwości akustycznych dla mieszkańców (w okolicach szpitali, szkół, przedszkoli, internatów, domów opieki społecznej itp.).	0	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy), m.in. poprzez ich modernizację, naprawę trakcji, nawierzchni dróg . Ograniczanie prędkości na terenach zabudowanych.	0	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa gminy oraz promocja: transportu rowerowego (budowa ścieżek rowerowych), proekologicznego korzystania z samochodów: Eco-driving (ekologiczny, oszczędny styl jazdy).	0	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Priorytet: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)													
Cel strategiczny OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI (długoterminowy):													
Cel operacyjny (krótkoterminowy): Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych													

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

1	Tworzenie obszarów organicznego użytkowania terenu, na którym występuje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.	0	bezp. st +	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Prowadzenie rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól w środowisku.	0	bezp. st +	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Podnoszenie świadomości społeczeństwa o źródłach i stopniu oddziaływania pól elektromagnetycznych.	0	bezp. st +	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Uwzględnienie oddziaływania pól elektromagnetycznych w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach lokalizacyjnych obiektów.	0	bezp. st +	bezp. st +	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Priorytet: GOSPODARKA ODPADAMI (GO)													
Cel strategiczny (długoterminowy):		STWORZENIE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI ZAPEWNIĄCEGO OSIĄGANIE WYMAGANYCH POZIOMÓW ODZYSKU I RECYKLINGU											
Cele krótkoterminowe:		Działania w zakresie budowy systemu gospodarki odpadami na obszarze gminy Kazimierz Biskupi zgodnego z KPGO 2014, aktualizacją WPGO 2012-2015 i ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Działania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi											
1	Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie na terenie gminy.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	0	poś. dł. st. +
2	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	0	poś. dł. st. +

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

3	Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów dla zapewnienia skutecznej egzekucji prawa na terenie gminy	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	0	poś. dł. st. +
4	Wydawanie decyzji związanych z realizacją celów spełniających założenia WPGO, dotyczącymi gminy.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	0	poś. dł. st. +
5	Sukcesywna rekultywacja składowisku odpadów	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	wt. dł. st. +	0	0	0	0	0	0
6	Kontynuacja funkcjonowania zorganizowanego systemu odbierania odpadów komunalnych, obejmującego wszystkich mieszkańców gminy wraz z systematycznym dostosowywaniem do wprowadzanych przepisami zmian.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
7	Kontynuacja funkcjonowania systemu selektywnego zbierania odpadów, objęcie wszystkich mieszkańców gminy system selektywnego zbierania odpadów wraz z systematycznym dostosowywaniem do wprowadzanych przepisami zmian.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
8	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych: <ul style="list-style-type: none"> • w 2013 r. więcej niż 50%, • w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

9	Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
10	Monitoring i likwidowanie „dzikich” wysypisk na terenie gminy.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
11	Wdrożenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Opracowanie pełnej bazy nieruchomości do objęcia systemem obsługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych. Zakup odpowiedniego oprogramowania komputerowego do obsługi systemu zarządzania gospodarką odpadami i prowadzenia sprawozdawczości.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
12	Funkcjonowanie punktów prowadzących odbiór zużytych akumulatorów i baterii na terenie gminy (m.in. stacje obsługi pojazdów, serwisy, sklepy z AGD i in.).	0	poś. dł. st. +	poś dł. st. +	poś dł. st. +	0	wt. dł. st. +	0	0	0	0	0	0
13	Funkcjonowanie na terenie gminy punktów zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.	0	poś. dł. st. +	poś dł. st. +	poś dł. st. +	0	wt. dł. st. +	0	0	0	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

14	Realizacja działań zawartych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” oraz „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008-2032”. Usunięcie z terenu gminy wyrobów zawierających azbest.	0	poś. dł. st. +	0	0	wt. dł. st. +	wt. dł. st. +	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
15	Rozbudowa infrastruktury technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz ponownego wykorzystania odzysku, w tym recyklingu odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Funkcjonowanie GPZON wyposażonego w urządzenia umożliwiające odbiór odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych.	0	poś. dł. st. +	poś dł. st. +	poś dł. st. +	0	wt. dł. st. +	0	0	0	0	0	0
16	Utrzymanie systemu zorganizowanego odbioru odpadów komunalnych obejmującego 100% populacji gminy.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
17	Objęcie systemem selektywnej zbiórki odpadów 100% populacji gminy.	0	poś. dł. st. +	0	0	0	0	0	0	0	wt. dł. st. +	0	0
Priorytet: JAKOŚĆ GLEB (GL)													
Cel strategiczny (długoterminowy):		OCHRONA GLEB PRZED NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ REKULTYWACJA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH											
Cele operacyjne (krótkoterminowe):		Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem działalności gospodarczej i transportu drogowego Inwentaryzacja i rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych											

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015
z perspektywą na lata 2016-2019”

1	Finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inicjatyw dotyczących rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych.	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0
2	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi.	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0
3	Ochrona gleb przed erozją i zakwaszeniem, ograniczenie zjawisk nadmiernej eksploatacji i zanieczyszczenia gleb.	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0
4	Ochrona gleb przed zakwaszeniem oraz działania zmierzające do odkwaszenia gleb.	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0
5	Rekultywacja terenów uznanych za zdegradowane.	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0
6	Przestrzeganie zasad ochrony gleb w działalności gospodarczej innej niż rolnictwo (przemysł, transport, drogownictwo).	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0

Priorytet: TURYSTYKA (T)													
Cel strategiczny (długoterminowy):		ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH W ROZWOJU TURYSTYKI											
Cel operacyjne (krótkoterminowe):		Wdrożenie zasad turystyki zrównoważonej na obszarach chronionych Promocja przyrodniczych walorów turystycznych gminy											
1	Określenie pojemności i chłonności turystycznej miejsc szczególnie cennych przyrodniczo.	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +
2	Dostosowywanie infrastruktury turystycznej oraz zasad zarządzania ruchem turystycznym do oszacowanych poziomów chłonności i pojemności turystycznej.	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +
3	Opracowanie koncepcji najkorzystniejszego wykorzystania przyrodniczych zasobów regionu wraz z planem podziału obszarów cennych przyrodniczo na strefy (o różnym stopniu dostępności i zagospodarowania), z uwzględnieniem bogactwa siedlisk i ich odporności na presję turystyczną. Uwzględnienie ww. koncepcji w odniesieniu do terenu gminy w strategicznych opracowaniach dla gminy i mpzp.	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015
z perspektywą na lata 2016-2019”

4	Opracowanie i wdrożenie systemów informacyjnych o przyrodniczych walorach turystycznych gminy spójnych z wojewódzkimi i zintegrowanymi systemami zarządzania obszarami chronionymi.	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +
5	Podkreślanie znaczenia walorów przyrodniczych gminy i ich ochrony w kampaniach promocyjnych.	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +
6	Budowa przyrodniczych ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych.	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	0	poś. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +

Priorytet: ZASOBY PRZYRODNICZE GMINY KAZIMIERZ BISKUPI (OP): PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY, LASY													
Cel strategiczny (długoterminowy): OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I ZRÓWNOWAŻONE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH													
Cele operacyjne (krótkoterminowe): Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych Gminy Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody na terenie Gminy Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych Wykorzystanie funkcji lasów jako instrumentu ochrony środowiska Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych. Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych. Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom.													
1	Inwentaryzacja przyrodnicza obszarów przyrodniczo cennych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000.	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
2	Prowadzenie działań edukacyjnych, mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego.	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
3	Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej na terenie gminy	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
4	Monitoring stanu gatunków i siedlisk na obszarze Natura 2000 i pozostałych obszarach cennych przyrodniczo na terenie gminy oraz przeciwdziałanie pogorszeniu się tego stanu.	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

5	Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarze gminy poprzez edukację ekologiczną mieszkańców.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
6	Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości” na terenie gminy.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
7	Zalesianie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych na terenie gminy.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
8	Prowadzenie waloryzacji przyrodniczej obszarów leśnych na terenie gminy.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
9	Zwiększenie ilości i powierzchni zadrzewień na terenach nieużytków.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
10	Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa gminy, udostępnienie lasów na terenie gminy poprzez utrzymanie i rozwój posiadanej infrastruktury, rozszerzaniu bazy do edukacji ekologicznej, partycypacji w inwestycjach wspólnych z Lasami Państwowymi, Nadleśnictwami, w zakresie rozwoju turystyki na obszarach leśnych i przyleśnych. Odciążenie leśnych obszarów chronionych od nadmiernego ruchu turystycznego.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

11	Promocja turystyki ekologicznej i rowerowej.	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0	0	pośr. dł. st. +	0	pośr. dł. st. +
12	Monitorowanie oraz ograniczanie zagrożenia pożarowego w lasach.	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
13	Uwzględnianie ochrony przyrody w decyzjach lokalizacyjnych i realizacja nadrzędności ochrony przyrody wobec innych funkcji na terenach objętych ochroną.	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +
14	Współpraca z RDOŚ w celu wprowadzenia lepszych procedur ochrony obszarów cennych przyrodniczo.	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +
15	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej w stosunku do gospodarki łowieckiej.	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	0	0	0	0	pośr. dł. st. +	0	pośr. dł. st. +
16	Realizacja działalności edukacyjno-informacyjnej prowadzonej przez Nadleśnictwa na rzecz podnoszenia świadomości i wiedzy ekologicznej, przyrodniczej mieszkańców gminy.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +	0	poś. dł. st. +
17	Poprawa stanu zdrowotnego i żywotności lasów.	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	bezp. dł. st. +	pośr. dł. st. +	bezp. dł. st. +	0	bezp. dł. st. +

Priorytet: EDUKACJA EKOLOGICZNA (EE)													
Cel strategiczny (długoterminowy):		WZROST ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW GMINY											
Cele operacyjne (krótkoterminowe):		Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i gospodarki odpadami											
		Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zużycia wody oraz jej zanieczyszczeń											
		Tworzenie proekologicznych wzorców zachowań, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, w odniesieniu do pozostałych komponentów środowiska											
		Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem											
1	Prowadzenie działań dotyczących możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz poszanowania energii (np. kampanii, szkoleń, konferencji, zajęcia w szkołach itp.).	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
2	Edukacja ekologiczna (m.in.: prowadzenie kampanii edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją zanieczyszczeń np. podczas spalania paliw stałych i odpadów w paleniskach domowych niskiej sprawności).	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
3	Prowadzenie działań podnoszących wiedzę z zakresu właściwej gospodarki odpadami (np. szkolenia, konferencje, kampanie, zajęcia w szkołach, przedszkolach konkursy itp.) .	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
4	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
5	Przeprowadzenie działań mających na celu rozwiązanie aktualnych problemów środowiskowych (np. przez prowadzenie projektów, akcji, kampanii, szkoleń itp.).	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +

Prognoza oddziaływania na środowisko „Program ochrony środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015
z perspektywą na lata 2016-2019”

6	Działania promujące i podnoszące poziom wiedzy nt. walorów środowiska przyrodniczego na terenie gminy.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
7	Zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
8	Edukacja ekologiczna w szkołach na terenie gminy.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
9	Prowadzenie rejestru informacji o środowisku i jego ochronie na stronach BIP.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +
10	Szkolenia pracowników administracji publicznej.	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +	poś. dł. st. +

Skróty użyte w tabeli: – Bezp. – oddziaływanie bezpośrednie, – Poś. – oddziaływanie pośrednie, – Wt. – oddziaływanie wtórne, – Skum. – oddziaływanie skumulowane, – Śr. – oddziaływanie średnioterminowe (przyjęto 4 - 8 lat), – Dł. – oddziaływanie długookresowe (przyjęto ponad 8 lat), – St. – oddziaływanie stałe, – + – oddziaływanie pozytywne, – – – oddziaływanie negatywne, – 0 – brak oddziaływania ewentualnie śladowe oddziaływanie.

10. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE, OGRANICZAJĄCE LUB ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGŁNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

Patrząc przez pryzmat celu, w jakim jest opracowywany i realizowany *Program...*, należy uznać, że środkami zapobiegającymi negatywnym oddziaływaniom na środowisko są rozwiązania zaproponowane w aktualizacji dokumentu. Niemniej należy pamiętać, iż w wyniku braku realizacji zapisów tego dokumentu mogą powstać negatywne oddziaływania, o których mowa była w rozdziale nr 5.

Adekwatnie do wskazanych negatywnych oddziaływań, przewiduje się przede wszystkim następujące środki zapobiegające oraz ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji *Programu...*; w proces ten powinni być zaangażowani nie tylko projektanci i przedstawiciele administracji samorządowej, ale i służby ochrony przyrody, środowisko naukowe i organizacje społeczne oraz mieszkańcy gminy;
- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją *Programu...* oraz miarodajny monitoring stanu środowiska, analiza wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników;
- minimalizowanie oddziaływań środowiskowych powodowanych przez instalacje, w tym odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz stała kontrola oddziaływań środowiskowych ww. instalacji;
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z *Programem...* oraz zasadami ochrony środowiska, m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych kompetentnych podmiotów na prawach strony (m. in. służb administracji);
- wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku, egzekwowanie osiągnięcia wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów od podmiotów obsługujących gminę, wyłonionych w przetargach, egzekwowanie zapisów regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, dla zapewnienia zgodnej z ww. ustawą gospodarki odpadami;
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych oraz w przepisach prawnych dotyczących ochrony środowiska;
- sukcesywna wymiana źródeł ogrzewania z kotłów i palenisk węglowych na źródła o mniejszej emisji zanieczyszczeń (m.in. kotły gazowe, retortowe), realizacja termomodernizacji budynków na terenie gminy, zmiana paliwa z węgla na paliwa o mniejszej emisji zanieczyszczeń (m.in. gaz, biomasę), zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zmiana ogrzewania na elektryczne;
- wykonanie zabezpieczeń przed ponadnormatywnym hałasem, (m.in. ekrany akustyczne, zieleń izolacyjna);

- ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez odpowiednią lokalizację zabudowy mieszkaniowej w stosunku do źródeł PEM, w planach zagospodarowania przestrzennego;
- podejmowanie działań rekomendowanych w *Programie...*;
- promowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych w gospodarce odpadami i ochronie środowiska, uwzględniających wymogi najlepszej dostępnej techniki oraz zasad dobrej praktyki i rzetelnej wiedzy technicznej i naukowej;
- prowadzenie działań edukacyjnych dla społeczeństwa;
- wzmocnienie (finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) funkcji kontrolnej służb ochrony środowiska.

Realizacja założeń zawartych w projekcie *Programu...* nie przewiduje skutków, czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia działań kompensacyjnych, choć nie można wykluczyć że szczegółowy raport oddziaływania na środowisko którejś z planowanych inwestycji wymusi podjęcie takich działań.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach *Programu...*, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury dotyczącej zagospodarowania odpadów oraz w gospodarce wodno-ściekowej.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach *Programu...*, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury dotyczącej zagospodarowania odpadów i gospodarki wodno-ściekowej oraz przebudowa i modernizacja dróg.

Inwestycje, które na obecnym etapie można uznać za wymagające lub mogące wymagać raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zestawiono w poniższej tabeli. Należy zaznaczyć, że jest to jedynie wstępna, bardzo ogólna kwalifikacja przedsięwzięć do procedury oceny oddziaływania na środowisko, natomiast szczegółowe kwalifikowanie będzie prowadzone na etapie projektowania i realizacji przedsięwzięć.

Tabela 10.1. Inwestycje, które na obecnym etapie można uznać za wymagające lub mogące wymagać raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Nazwa inwestycji	Potencjalny negatywny wpływ na etapie realizacji inwestycji	Potencjalny negatywny wpływ na etapie użytkowania
Przebudowa lub modernizacja dróg.	<ul style="list-style-type: none"> • naruszenia powierzchni ziemi, • wytwarzanie odpadów budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych, • emisja spalin i hałasu z maszyn budowlanych 	brak*
Budowa i modernizacja infrastruktury gospodarki wodno – ściekowej.		
Budowa ZTPiUOK.		

*przy prawidłowej eksploatacji instalacji

Instalacje zagospodarowania odpadów, z których ma korzystać gmina, planowane są zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami (WPGO).

Negatywne oddziaływanie ww. inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala (a zwłaszcza percepcja) wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, itp.;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m. in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt. Niemniej na obecnym etapie nie przewiduje się zaistnienia szkód w środowisku wywołanych realizacją *Programu...*, które wymagałyby kompensacji.

Przy realizacji poszczególnych rozwiązań należy szczegółowo przebadać już konkretne przedsięwzięcia pod kątem ich oddziaływania na środowisko. W wyniku tej analizy koniecznym może okazać się podjęcie odpowiednich działań zapobiegawczych, bądź nawet kompensacyjnych, np.:

- translokacje populacji gatunków podlegających ochronie prawnej i zagrożonych w siedliska zastępcze, jeśli nie istnieje racjonalny sposób na ich zachowanie *in situ*.
- wykupywanie gruntów przeznaczonych dla realizacji celów ochrony przyrody jako rekompensaty za spowodowane straty w środowisku przyrodniczym,
- stosowanie nasadzeń kompensacyjnych w przypadku konieczności likwidacji fragmentów zakrzewień lub zadrzewień.

CELE, PRZEDMIOT OCHRONY INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

Obszary chronione prawnie, w tym Natura 2000, występujące na terenie gminy zestawiono i scharakteryzowano w rozdziale 5 niniejszej Prognozy. Z uwagi na położenie projektowanych inwestycji na terenach zurbanizowanych gminy poza obszarem Natura 2000, nie przewiduje się negatywnego wpływu na cele, przedmiot ochrony i jego integralność. Projektowane funkcje i ich oddziaływanie poprzez brak powiązań nie będą ingerować w funkcjonowanie występujących w jego obrębie siedlisk chronionej ornitofauny. W szczególności nie zidentyfikowano żadnych czynników związanych z analizowanymi przedsięwzięciami bezpośrednio lub pośrednio, które mimo zastosowanych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i eksploatacyjnych mogłyby w jakiegokolwiek hipotetycznej sytuacji spowodować, że:

- stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 będzie się pogarszać,
- pojawi się trwały, znaczący negatywny wpływ na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- zaburzone lub pogorszone byłyby szczególnie struktura i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego, w tym w szczególności naruszone byłyby integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami i nie mógłby on prawdopodobnie istnieć w dającej się przewidzieć przyszłości oraz stan ochrony jego typowych gatunków przestałby być właściwy.

W zakresie wpływu na siedliska przyrodnicze i gatunki chronione z analogicznych powodów nie przewiduje się negatywnego znaczącego oddziaływania.

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny oraz przy założeniu zastosowania działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ można stwierdzić, iż ustalenia rozpatrywanego projektu *Programu...* nie będą powodować negatywnych skutków dla obszarów Europejskiej Sieci Natura 2000. Nie spowodują oddziaływań zagrażających siedliskom flory i fauny chronionej skutkujących, wymieraniem gatunków lub spadkiem liczebności populacji.

Realizacja projektowanych funkcji nie spowoduje zagrożeń i utraty przypisanych obszarom Natura 2000 funkcji ochronnych.

Przewiduje się, iż oddziaływanie realizacji projektu *Programu...* na przedmiotowe obszary Natura 2000 będzie miało w przewadze charakter neutralny, nie powinno spowodować oddziaływań skumulowanych, ponadlokalnych, ani wtórnych, zagrażających gatunkom i siedliskom chronionym. Działania przewidziane do realizacji w *Programie...* mają na celu poprawę stanu środowiska gminy, zwłaszcza jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych, zmniejszenie hałasu i ochronę zasobów przyrodniczych, w tym obszaru Natura 2000.

11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE PROGRAMU...

Większość zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Programu...* będzie miało pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma środowiskowego uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od chłonności lokalnego środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. W związku z tym podczas budowy infrastruktury zagospodarowania odpadów należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje negatywne dla środowiska.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania zaproponowanych w *Programie...* założeń jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań, dostępność środków finansowych i brak protestów mieszkańców. W związku z tym, iż bardzo często inwestycje w początkowej fazie (np. podczas budowy) wydają się być inwestycjami degradującymi środowisko, należy wówczas szczególny nacisk położyć na rozwinięcie szeroko pojętej edukacji mieszkańców w tym zakresie.

Dla większości proponowanych w *Programie...* rozwiązań nie ma alternatywy postępowania. Biorąc pod uwagę wysoki koszt budowy obiektów, należy każdorazowo rozważać możliwość etapowania budowy, a co za tym idzie wydatkowanie środków w miarę pojawiania się takiej konieczności.

W trakcie opracowywania niniejszej Prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania prognozy.

12. STRESZCZENIE

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” jest art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Zawartość niniejszej Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy. Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania *Programu...* na środowisko i stwierdzenie, czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w *Programie...* wykazała, że są zgodne i realizują cel strategiczny wyznaczony w:

- Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Strategicznych Ramach Odniesienia dla Polski 2007-2013,
- Krajowym Planie Gospodarki Odpadami KPGO 2010,
- Zaktualizowaną Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020, Poznań 2012 r.,
- Strategii Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi,
- Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013,
- Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015),
- Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2009,
- Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2019,
- Planie Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny” na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015
- Krajowym Programie Zwiększania Lesistości.

Ocena stanu środowiska na terenie gminy dokonana, m.in. na podstawie prowadzonych badań monitoringowych poszczególnych komponentów środowiska, w aspekcie spełniania obecnych i przewidywanych w okresie programowania wymogów prawa, pozwoliła wskazać następujące problemy ochrony środowiska:

- konieczność poprawy jakości powietrza atmosferycznego, głównie poprzez zmniejszenie emisji powierzchniowej, tzw. „emisji niskiej”,
- konieczność wdrożenia systemu gospodarki odpadami, pozwalającego na spełnianie wymogów, m.in. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku i uzyskiwania w kolejnych latach do 2020r. wyznaczonych poziomów odzysku i recyklingu, poszczególnych rodzajów odpadów, w tym zwłaszcza odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, metali i odpadów niebezpiecznych,
- konieczność poprawy jakości wód powierzchniowych i uzyskanie dobrego stanu tych wód do 2015 r.,
- konieczność utrzymania poniżej dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie gminy znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w *Programie...* zadań do realizacji. W *Prognozie...* przeanalizowano możliwy wpływ

wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: powietrze i klimat akustyczny, wody, różnorodność biologiczną, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki, populację oraz zdrowie ludzi. Określono oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w *Programie...* na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Pozytywnym długofalowym oddziaływaniem charakteryzować się będą przedsięwzięcia:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez: modernizację kotłowni (m.in. zmiana paliwa z węgla na gaz), wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, zmiana ogrzewania na elektryczne, termomodernizacje budynków;
- wdrożenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku i uzyskiwanie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów,
- zabezpieczenia przed ponadnormatywnym hałasem drogowym,
- budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na środowisko mogą być związane z fazą realizacji inwestycji.

W przypadku realizacji proponowanych działań nie pociągnie to za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko (szczegółowe rozwiązania na etapie projektów inwestycji).

W przypadku gdy działania i zadania zawarte w *Programie...* nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębiania się ww. problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpływać będzie na środowisko, obszary przyrodniczo cenne oraz zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich priorytetów pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo - kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH:

1. Program Ochrony Środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi, Warszawa 2009r.,
2. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi za lata 2010-2011
3. Plan Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny” na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015
4. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008-2032, Warszawa 2008 rok,
5. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu konińskiego ma lata 2007-2012.
6. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kazimierz Biskupi,
7. Strategia Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi,
8. Informacje o stanie środowiska dla gminy Kazimierz Biskupi w latach 2008-2011, WIOŚ Poznań,
9. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierz Biskupi ,
10. Opracowanie ekofizjograficzne gminy Kazimierz Biskupi, czerwiec 2003 r.,
11. Diagnoza Stanu Istniejącego Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008 – 2012,
12. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
13. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019 (WPOŚ),
14. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (NSRO),
15. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej,
16. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
17. Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (KPD OZE),
18. Krajowy Program Zwiększania Lesistości (KPZL),
19. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 (KPGO 2014),
20. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKzA),
21. Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013,
22. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK),
23. Narodowa Strategia Gospodarowania Wodami 2030 (projekt),
24. Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016),
25. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego,
26. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 (WRPO 2007-2013),
27. Plan gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego,
28. Roczne oceny jakości powietrza dla województwa wielkopolskiego za lata 2008-2010 wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
29. Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS),
30. Bazy danych obszarów Natura 2000 w Polsce i w województwie wielkopolskim, GDOŚ
31. Raporty o stanie środowiska w województwie wielkopolskim w latach 2008-2010, WIOŚ Poznań,
32. Program Monitoringu Środowiska w województwie wielkopolskim w latach 2008-2010, WIOŚ Poznań,

33. Możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Polsce do roku 2020, ekspertyza dla Ministerstwa Gospodarki, Instytut Energetyki Odnawialnej, Warszawa 2007,
34. Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu wg danych z monitoringu operacyjnego za 2009 rok, Państwowy Instytut Geologiczny (PIG),
35. Dane z pomiarów zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta Konina, WIOŚ,
36. Dane z pomiarów poziomu hałasu na terenie powiatu konińskiego, WIOŚ.